

Аймгийн засаг даргын Үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн ХШҮ-ний тайлан

Завхан аймгийн Засаг даргын Тамгын газар

2023 оны хагас жил

Д/д	Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	2023 оны зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Нэгдсэн дүгнэлт	Үнэлгээ
1. НЭГ. "КОВИД-19" ХАЛДВАРТ ЦАР ТАХЛААС ҮҮДЭЛТЭЙ ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ХҮНДРЭЛИЙГ ДАВАН ТУУЛАХ БОДЛОГО							
1	1.1. "Ковид-19" халдварт цар тахлын үед иргэн аж ахуйн нэгжийг дэмжих арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	1.1.1.1. Аж ахуйн нэгж, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдэд хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, ариун цэвэр, халдваргүйн горимыг хангахад шаардлагатай мэдээлэл, сурталчилгаа хийх, сургалт зохион байгуулж, ажлын байраа хадгалах, орлоготой байх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2021 - 2023		14	"Ковид-19" халдварт цар тахлын дэгдэдлтгийн үед хэрэгжилтийг ханган, 2020-2021 оны жилийн үйл ажиллагааны тайланд тайлагнасан. Эрүүл мэндийн Сайдын тушаалын дагуу хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажиллаж байна. Аймгийн Хүнс хөдөө аж ахуйн газраас хувиараа бизнес эрхлэгч, иргэн аж ахуй нэгжүүдэд хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын чиглэлээр 2 удаа, ариун цэвэр халдваргүйн горимыг хангахад шаардлагатай мэдээлэл сургалтыг 1 удаа зохион байгуулан Улиастай болон бусад сумдын хүүхдийн цэцэрлэг, эрүүл мэндийн байгууллагууд ээлжит халдваргүйтгэлээ хийлгэсэн байна.	90%

2		1.1.1.2. Аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын ариутгал халдваргүйжүүлэлтийг тогтмолжуулж, хяналт тавьж ажиллана.	2021 - 2023		200	<p>Урьдчилан сэргийлэх халдваргүйтгэлийг нийт 1330 объектын 237124 м.кв, нийтийн эзэмшлийн 370142 м.кв талбайд Тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгжүүдээр, голомтын халдваргүйтгэлийг Коронавируст халдварын батлагдсан 11712 тохиолдлын зам мөрийн зураглалын дагуу 1053 байгууллага, аж ахуйн нэгж, 2249 айл өрхийн 566800 м.кв талбайд ЗӨСТ, сумын Эрүүл мэндийн төвүүд шүрших, мананцаржуулах, арчих аргаар, хатуу хучилттай зам талбай, нийтийн эзэмшил орон сууцны хонгил, тоглоомын талбайд 925142 м.кв талбайд МЭГ, Ариусгал Завхан, Монклин ХХК, ЗӨСТ-өөр Жавелионы 0,06% уусмал, суперкиллын уусмалаар шүрших, мананцаржуулах аргаар эцсийн халдваргүйтгэл хийлгэн хамтран ажилласан байна.</p>	100%
---	--	--	-------------	--	-----	---	------

3	1.2. “Ковид-19” халдварт цар тахлын эрсдлээс урьдчилан сэргийлж, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангахтай холбоотой төсвийн санхүүжилтийг нэмэгдүүлнэ	1.2.1.2. Гамшгийн үеийн нөхцөл байдалтай уялдуулан стратегийн хүнсний бүтээгдэхүүний нөөц бүрдүүлнэ	2021 - 2023		15	2022 онд харьяа эрүүл мэндийн 29 байгууллагад нийт 14.5 сая төгрөгийн өртөг бүхий хүнсний байнгын нөөц бүрдүүлэн, бэлэн байдлыг ханган ажилласан. Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 05-ний өдрийн 58 дугаар тогтоолоор Гамшгаас хамгаалах, эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээний зардалд 343.350.000 /гурван зуун дөчин гурван сая гурван зуун тавин мянган/ төгрөг, Аймгийн 2023 онд хөгжлийн төлөвлөгөөнд батлагдсан 2 ажил үйлчилгээг гүйцэтгэхэд 80 сая төгрөг тус тус батлуулсан байна. 24 сумд 2023 онд гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.2 дахь заалтын хэрэгжилтийг хангуулахаар тусгагдсан санхүүжилт Засаг даргын нөөц санд 120 сая төгрөг төсөвлөн батлуулсан байна. 2022 онд харьяа эрүүл мэндийн 29 байгууллагад нийт 14.5 сая төгрөгийн	90%
---	---	---	-------------	--	----	---	-----

4	1.2.1.3. Шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдвараас сэргийлэх мэдээлэл, сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулна	2021 - 2023		200	Улаанбурхан өвчний дэгдэлтээс урьдчилан сэргийлэх, бага насны 10 сараас 8 нас хүртэлх хүүхдийг улаанбурхан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх дархлаажуулалтад хамруулах 9473 хүүхдийн судалгааг гаргасан. Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвөөс 7200 хүн/тун вакцин татан авч дархлаажуулалтын ажлыг зохион байгуулан 4972 хүн/тун вакцин хийж хамрагдалт 69 хувьтай байна. Дархлаажуулалтын үйл ажиллагаа эхлүүлэх нээлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулан харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудад чиглэл өгч ажиллаж байна. Улаанбурхан, Салхинцэцэг, Улаанууд өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээ зохион байгуулах чиглэлээр сэрэмжлүүлэг зөвлөмжийг харьяа эрүүл мэндийн байгууллага, Боловсрол	90%
---	--	-------------	--	-----	--	-----

5		1.2.1.4. Шинэ коронавирусний халдварыг тодорхойлох оношлуур, эм эмнэлгийн хэрэгсэл, хувийн хамгаалах хэрэгсэл, ариутгал халдваргүйтгэлийн бодисын нөөц бүрдүүлнэ	2021 - 2023		10	Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үеийн хариу арга хэмжээний бэлэн байдлын төлөвлөгөөнд 3 удаа тодотгол хийсэн. Гамшгийн үеийн бэлэн байдлын эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөц 38 нэр төрлийн 106,0 сая төгрөг, Одоо эрүүл мэндийн газрын нөөцөд 8 нэр төрлийн 90 сая төгрөгийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн 2 сарын нөөцтэй байна. Эрүүл мэндийн байгууллагууд 8 нэр төрлийн 8.1 сая төгрөгийн ариутгал, халдваргүйтгэлийн бодисын 1 сарын нөөцтэй байна. Газар хөдлөлтийн гамшгаас урьдчилан сэргийлэх команд штабын сургуулалтыг зохион байгуулахад идэвхитэй оролцон гамшгаас хамгаалах хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2 удаа тодотгол хийсэн. Хүний нөөц, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хүч хэрэгсэлийн нөөцийн бэлэн байдлын судалгааг гарган ажилласан. Дайчилгаа зохион байгуулахад 2 бол 20	90%
6		1.2.1.5. Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, зарим “А” зэрэглэлийн эмнэлэг, оношилгоо эмчилгээний төвүүдийг РТ-ПСР төхөөрөмжөөр хангана	2021 - 2023		1	2023 оны хагас жилийн байдлаар ПГУ шинжилгээ хийгдээгүй байна. Түргэвчилсэн оношлогоог нийт 325 иргэнд хийснээс flu A-128, flu B-14, adenovirus- 41, RSV-87, SARS cov-1, N.pneumoni-1 оношлогдсон байна. ХӨСҮТ-ийн молекул биологийн лабораторид томуугийн 30 сорьц илгээсэн байна.	70%
7		1.2.1.6. Цар тахлын голомтод ажиллаж буй алба хаагчдыг эрүүл мэндийн эрсдэлээс хамгаалах ажлыг зохион байгуулна.	2021 - 2023		6	“Ковид-19”-ын 16 тохиолдол бүртгэгдэж, сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн их эмчийн хяналтад гэрээр эмчилсэн. Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн тохиолдол бүртгэгдээгүй байна.	100%
2. ХОЁР. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО							

8	2.1.1. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дээшлүүлнэ.	2.1.1.1. Эх хүүхдийн эрүүл мэндийг хамгаалж, нялхсын эндэгдлийг бууруулна.	2021 - 2024		эх/э-0, нялхас-14.5	2023 оны эхний 5 сарын байдлаар 505 эх төрсөн нь өмнөх оноос 116 төрөлт буюу 22,9 хувиар өссөн байна. Төрсөн эхчүүдийн 85,5 хувь нь 6 ба түүнээс дээш удаа хяналтын үзлэгт хамрагдсан байна. Нийт төрөлтийн дотор гэрийн төрөлтийн тохиолдол байхгүй байна. Аймгийн хэмжээнд 506 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 113 хүүхдээр өссөн байна. Амьд төрсөн хүүхдийн 45,2 хувь нь эрэгтэй хүүхэд, 54,8 хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна. Нийт төрсөн хүүхдийн 3,7 хувь нь 2500 гр-аас доош жинтэй, 4 тохиолдол буюу 0,7 хувь нь төрөлхийн хөгжлийн гажигтай төрсөн байна. Амьгүй төрөлтийн түвшин /1000 нийт төрөлтөд/ 3,9 байна. Эхний 5 сард 5 хүртэлх насны хүүхдийн өсөлт хөгжлийн хяналтад давхардсан тоогоор 18572 хүүхэд хамрагдсанаас тураалтай 7, туранхай 20, өсөлтийн хямралтай 12	70%
---	--	--	-------------	--	---------------------	--	-----

9	2.1.1.2. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд цахим үйлчилгээний төрлийг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024		8	<p>Эрүүл мэндийн үйлчилгээг бүрэн цахимжуулж дотоод сүлжээг өргөжүүлэн E-Health эрүүл мэндийн салбарын нэгдсэн программтай болсон. Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг шинжилгээний хариуг холбогдох эмч нарт шууд хүргэж, иргэд цахим үйлчилгээний нэг цонхноос авдаг болсон. E-Mongolia системээр дамжуулан 609 иргэн онлайнаар цаг авсан байна. E-Mongolia цахим платформд эрүүл мэндийн чиглэлээр 14 үйлчилгээг нэвтрүүлж иргэдэд сурталчлах ажлыг тогтмол зохион байгуулж байна. 2023 оноос лавлагаа шатлалын эмнэлэгт өвчтөн илгээх 13А маягийг цахимаар илгээдэг болсон 5 сарын байдлаар 87 өвчтөнийг илгээсэн байна. Аймгийн 2023 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнд аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн серверийг шинэчлэхээр төлөвлөж, тендерт Монотик ХХК нь шалгарч, 33,0 сая төгрөгийн өртөг бүхий</p>	90%
---	--	-------------	--	---	--	-----

10	2.1.1.3. Сумдад явуулын амбулаторийн цогц үйлчилгээг хүргэнэ	2021 - 2024		21000	<p>Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагууд харьяаллын багийн иргэдэдээ явуулын үзлэг, шинжилгээ, дархлаажуулалтыг зохион байгуулж 8157 иргэнд хүрч үйлчилсэн. 2023 оны 5 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд явуулын эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг давхардсан тоогоор 9411 иргэнд хүргэсэн байна. 2023 оны 03 сарын 4-ны өдрөөс 2023 оны 4 сарын 30-ны өдрүүдэд 24 сумын отор нүүдлээр яваа малчин 433 өрхийн 782 иргэнд зөөврийн ЭХО, мобайл технологийн тоног төхөөрөмжийг ашиглан явуулын тусламж, үйлчилгээг хүргэсэн. Үүнээс: Жирэмсэн эх 67, 0-5 хүртэлх насны хүүхэд 68, ахмад настан 128, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн 16, архаг суурь өвчтэй иргэн 177 байна. Өвчлөлийн бүтцээр нь авч үзвэл цусны даралт ихсэх өвчин, хоол боловсруулах замын эмгэг, бөөр шээсний замын</p>	70%
----	--	-------------	--	-------	---	-----

2.1.1.4. Уламжлалт анагаах ухааны үйлчилгээг өргөжүүлнэ	2021 - 2024		6500	Уламжлалт анагаах ухааны төв, Үе залгамжлагч сувилал, аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн Уламжлалт сэргээн засахын тасаг нь уламжлалт анагаах ухааны тусламж, үйлчилгээг амбулатори, өдрийн эмчилгээ, хэвтэн эмчлүүлэх чиглэлээр хүргэн ажиллаж байна. Эхний хагас жилийн байдлаар ашигласан ор хоног 4848, дундаж ор хоног 34.5, орны фонд ашиглалт 138.5, орны эргэлт 20.5 байна. Шинээр чихний төөнө, гал эмчилгээ, халуун чулуун эмчилгээ, цес угаах эмчилгээг нэвтрүүлсэн. “Уламжлалт анагаах ухааны аргаар өвчнөөс урьдчилан сэргийлье” нээлттэй хаалганы өдөрлөгийг Улиастай суманд зохион байгуулж, үйл ажиллагаанд 130 иргэн хамрагдаж, үзлэг оношилгоо хийгдэж, сургалтын материал гарын авлагыг түгээсэн. Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн Уламжлалт, сэргээн засах тасагт аймгийн 20005 дарагч	90%
---	-------------	--	------	--	-----

12

2.1.1.5. Зүрх судасны тусламж үйлчилгээг тэргүүлэх чиглэл болгон хөгжүүлнэ	2021 - 2024		18.5	Зүрх судасны шалтгаант нас баралтын түвшин 10000 хүн амд 7,1, зүрхний шигдээсийн шалтгаант нас баралт 10000 хүн амд 0,67 байна. Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэгт 47548 иргэн хамрагдахаас 6100 иргэн хамрагдаж 12,8 хувийн хамралттай байна. Чихрийн шижин хэв шинж 2 өвчний эрт илрүүлэгт 29193 иргэн хамрагдахаас 4981 иргэн хамрагдаж хамралт 17,1 хувьтай байна. Зүрх судасны кабинет нь зүрхний ачаалалтай сорилыг хийж эхний 20 хүнд тусламж үйлчилгээ үзүүлснээс 5 хүнийг ангиографийн шинжилгээнд явуулж стент тавиулсан. 2023 онд зүрхний төрөлхийн гажигтай 21 тохиолдлыг илрүүлснээс 10 хүн хагалгаанд орж эмчлэгдсэн. Олдмол гажиг 2 тохиолдлыг оношлогдож хавхлага солиулах хагалгаанд орсон. Улиастай, Их-Уул сумдын 9 дүгээр ангийн 750 хүүхдэд зүрхний гажиг, шигдээсийн	70%
--	-------------	--	------	--	-----

15	2.1.1.8. Улиастай, Тосонцэнгэлийн нэгдсэн эмнэлэгт шаардлагатай тасаг, нэгжийг байгуулна	2021 - 2024		16	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг нь "Яаралтай тусламж, Эрчимт эмчилгээ гемодиализийн тусламж үйлчилгээний тасаг"-ийн зохион байгуулалтыг шинэчлэн, "Яаралтай тусламжийн тасаг"-ийг бие даан байгуулж үйл ажиллагаа явуулж байна. Тасгийн засвар, тохижилт үйлчилгээнд аймгийн Засаг даргын нөөц сангаас 15 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн. 2023 оны 5 дугаар сарын байдлаар яаралтай тусламжийн тасгаар нийт 1500 гаруй иргэн үйлчлүүлсэн байна. 2023 оны 3 сард урологийн кабинет байгуулж үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Нийт 201 хүнд тусламж үйлчилгээ үзүүлснээс давсагны дуран 12, боолт 57 байна.	100%
----	--	-------------	--	----	---	------

2.1.1.9. Эрүүл мэндийн байгууллагуудыг шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.	2021 - 2024		30	2023 оны хагас жилийн байдлаар: ЭМЯ, Японы Хүүхдийг ивээх сан, АНУ-ын олон улсын хөгжлийн агентлагийн хамтарсан хөрөнгө оруулалтаар эмнэлгийн багаж, хэрэгслийг нийлүүлсэн. (хүчил төрөгчийн баллон, дагалдах хэрэгслийн хамт 24,5 сая төг, спирометр дагалдах хэрэгслийн хамт 177,4 сая төг, пульсоксиметр 60ш 6,7 сая төг, Тосонцэнгэл сумын Нэгдсэн эмнэлэгт ЭХО аппарат 35,0 сая, унтуулгийн аппарат 78,5 сая хагалгааны хажуугийн гэрэл 18,0 сая, таазны гэрэл 20,0 сая), Орон нутгийн хөгжлийн сангаас аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн хөнгөвчлөх тусламж үйлчилгээний тасагт хими эмчилгээ хийгдэх ариун орчныг бүрдүүлэхэд зориулж 10 нэр төрлийн 5,0 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийг, Эрэгтэйчүүдийн кабинетэд 12 нэр төрлийн 19,5 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжөөр хангана.	70%
---	-------------	--	----	--	-----

2.1.1.10. Эрүүл мэндийн бодлого хөгжлийн чиг хандлагыг тодорхойлох бодлогын зөвлөлийг байгуулж ажиллуулна.	2021 - 2024		1	Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдрийн А/72 дугаар захирамжаар “Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн орон тооны бус салбар зөвлөл”-ийг 21 хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулан аймгийн Засаг дарга ахлан ажиллаж байна. 2023 оны 04 дүгээр сарын 18-ны өдөр зөвлөлийн анхны хурлыг зохион байгуулж, “Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн орон тооны бус салбар зөвлөл”-ийн 2023 оны ажлын төлөвлөгөөг хэлэлцэж батлан 5 зорилтын хүрээнд 12 ажил төлөвлөн энэхүү ажлын хүрээнд Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт хиймэл оюун ухаанд суурилсан умайн хүзүүний хорт хавдрыг эрт илрүүлэх технологийг нэвтрүүлэхээр 25.0 сая төгрөг, төрөх тасагт хагалгааны гэрлийг сайжруулан шинэчлэхээр 25.0 сая төгрөгийг тус тус ОНХС-нд тусгуулсан байна.	100%
--	-------------	--	---	--	------

18		2.1.1.11. Рашаан сувиллын үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	2021 - 2024		10	<p>Отгонтэнгэр рашаан сувилал (зү/11/34) нь рашаан сувиллын тусламж үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг Эрүүл мэндийн газрын даргын 2022 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн А/150 дугаар тушаалаар 5 жилээр сунгасан.</p> <p>Отгонтэнгэр рашаан сувилал нь чанартай эмчилгээ үйлчилгээ үзүүлэх, рашаан сувиллын дэд бүтцийг хөгжүүлэх, ашиглалтын техник, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн хөрөнгө оруулалт хийж сувиллыг өргөтгөх, технологийн шинэчлэл хийх, сэргээн засварлах улмаар амарч сувилуулах таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгоор сувиллын газрын гал тогоо, амрагчдын 1-р байр, эмнэлгийн барилгын засварын ажлыг эхлүүлж, шавар эмчилгээний байрыг шинээр барих ажил хийгдэж байна.</p>	50%
----	--	--	-------------	--	----	--	-----

19	2.1.2. Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна.	2.1.2.1. Зонхилон тохиолдох халдварт болон халдварт бус өвчний гаралтыг бууруулна.	2021 - 2024		7160	2023 оны хагас жилийн байдлаар 669 халдварт өвчин бүртгэгдсэнээс Ковид-19-ын тохиолдол 16 буюу 2,4%, бусад халдварт өвчин 97,6%-ийг эзлэж байна. Үүнээс: Салхинцэцэг 299 /44.7 хувь/, заг хүйтэн 146 /21.8 хувь/, арьс мөөгөнцөртөх 98 /14.6 хувь/, тэмбүү 77 /11.5 хувь/ байна. 18-с дээш насны 47311 иргэнээс сүрьеэгийн үзлэг, шинжилгээнд хамрагдсан 231 иргэн хамрагдаж хамралт 0,48%-тай, үүнээс урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 504 хүн хамруулсан байна. Нийт сүрьеэгийн үзлэгээс шинэ 3, давтан 2 тохиолдол бүртгэгдэн эмчлэгдэж байна. Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчний хамралт: Артерийн гипертензи илрүүлэг үзлэгт 18-аас дээш насны 47548 иргэнийг хамруулахаас хагас жилийн байдлаар 6100 /12.8 хувь/, үүнээс оношлогдсон 108 байна. Чихрийн шижин хэв шинж 2 илрүүлэг үзлэгт 20102 иргэнийг	70%
20		2.1.2.2. Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллагуудын тоог нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		100	2022 онд Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллагын гуравдугаар зэргийг 10, хоёрдугаар зэргийг 7, нэгдүгээр зэргийг 4 байгууллага хангаж нийтдээ 95 байгууллага байна. Эрүүл ажлын байрны болзолыг хангасан 5 байгууллага байна. Төсвийг жил бүр аймгийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжүүлж 2021 онд 5.0, 2022 онд 8.0 сая төгрөгийг аймгийн Засаг даргын нөөц сангаас зарцуулж, 2023 онд "Чадварлаг эмч" арга хэмжээний хүрээнд 2.0 сая төгрөгийн төсвийг батлуулсан.	90%

21	2.1.2.3. Иргэдэд эрүүл мэндийн мэдлэг олгох сургалт, сурталчилгааг тогтмол зохион байгуулна	2021 - 2024		80%	Нийгмийн эрүүл мэндийн тэмдэглэлт "Осол гэмтлээс сэргийлье", "Хорт хавдрын эсрэг тэмцэх дэлхийн өдөр", "Малчдын эрүүл мэндийг дэмжье", "Архидан согтуурахаас сэргийлье", "Охид, эмэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд", "Эрчүүдийн эрүүл мэндийг дэмжье", "Дэлхийн усны өдөр", "Давсны хэрэглээг бууруулах өдөр", "Сүрьеэтэй тэмцэх өдөр"-ийн хүрээнд 12.680 иргэнд сургалт хийсэн. (Цахим 252, танхим 12428) ЭМЯ, НЭМҮТ, СЭМҮТ, ХӨСҮТ, НҮБ-с боловсруулан гаргасан сурталчилгааны материалуудыг байгууллагын цахим хуудас болон 24 сумын фэйсбүүк группэд нийтэлсэн. Нийт 21 дүрс бичлэг, Бичвэр (зар, мэдээ, уриалга) 17, Мэргэжлийн эмчийн зөвлөмж 16, Мэйншин хийгдсэн 6, Зурагт хуудас 204 нийт 264 мэдээлэл оруулж 179017 хандалт авсан байна. Орон нутгийн АР1 төлөвлөгөө 8 төрлийн Хүлээгдэж байна	90%
22	2.1.2.4. Хүний эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж буй хүчин зүйлсэд тандалт судалгаа хийнэ	2021 - 2024		2	Хүлээгдэж байна	0%

2.1.2.5. Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үеийн хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг бэхжүүлнэ	2021 - 2024		2000	Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үеийн хариу арга хэмжээний бэлэн байдлын төлөвлөгөөнд 3 удаа тодотгол хийсэн. 2022 онд эм тарианы нөөц 14 нэр төрлийн 252 сая төгрөг, эмнэлгийн хэрэгсэл 40 нэр төрлийн 346.8 сая.төгрөг, 109 сая төгрөгийн оношлуурийн татан авалт хийгдсэн. Эм, урвалж оношлуур, эмнэлгийн хэрэгслийн 2 сарын нөөцийг бүрдүүлэн ажиллаж байна. КОВИД-19 цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх хариу арга хэмжээний хүрээнд Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 93 нэр төрлийн 6670.7 сая төгрөгийн вакцин, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, ХХХ, тоног төхөөрөмж, Орон нутгийн хөгжлийн сангаар 24 нэр төрлийн 771.5 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, сургалт үйл ажиллагаа, Хандив тусламж, төсөл хөтөлбөрийн хүрээнд 1259.5 сая төгрөгийн барилгын засвар, тоног төхөөрөмж, эм	90%
---	-------------	--	------	---	-----

2.1.2.6. "Эрүүл, идэвхтэй амьдрал" арга хэмжээ	2021 - 2024		100	<p>"Хөдөлгөөн Эрүүл мэнд" арга хэмжээний зорилтыг "Эрүүл идэвхтэй амьдрал" арга хэмжээний зорилттой уялдуулан төлөвлөгөөг 5 зорилтын хүрээнд 28 үйл ажиллагааг төлөвлөсөн. Хэрэгжилт 50 хувьтай байна. "Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчний эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулах" 2 сарын аяны удирдамжийг аймгийн Засаг даргаар батлуулан хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. "Чадварлаг эмч" арга хэмжээний 2023 оны төлөвлөгөөнд ОНХС-аас 6.5 сая төгрөг санхүүжигдэхээр батлагдсан. Аяны хүрээнд 26 эрүүл мэндийн байгууллага, Улиастай сумын 60 гаруй аж ахуй нэгж албан байгууллагад "Хөдөлгөөн, эрүүл зөв зохистой хооллолт" сэдвээр сургалт хийж, БЖИ-ийг танита аппаратаар хэмжин иргэдийн биеийн жингийн эрсдэлийн үнэлгээг насны бүлгээр хариуцаж</p>	90%
--	-------------	--	-----	---	-----

2.1.2.7. "Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх" арга хэмжээ	2021 - 2024		100	<p>"Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх" арга хэмжээний 8 зорилт 52 үйл ажиллагаа төлөвлөн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Хэрэгжилт 70 хувьтай. 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар нийт 669 халдварт өвчин бүртгэгдсэнээс ковид-19 тохиолдол 16 буюу 2,4%-ийг бусад халдварт өвчин 97,6%-ийг эзлэж байна. Үүнээс: салхинцэцэг 299 /44.7 хувь/, Заг хүйтэн 146 /21.8 хувь/, арьс мөөгөнцөртөх 98 /14.6 хувь/, Тэмбүү 77 /11.5 хувь/ байна. 18-с дээш насны 47311 иргэнээс сүрьеэгийн үзлэг, шинжилгээнд хамрагдсан 231 иргэн хамрагдаж хамрагалт 0,48%-тай, үүнээс урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 504 хүн хамруулсан байна. Нийт сүрьеэгийн үзлэгээс шинэ 3, давтан 2 тохиолдол бүртгэгдэн эмчлэгдэж байна. Уушигны 5 тохиолдол илэрсэн байна. Сүрьеэтэй тэмцэх дэлхийн өдрийг "ТИЙМ ЭЭ БИД СҮРЛЭЭГ ҮСТЭГЭЖ ЦАВНА"</p>	70%
--	-------------	--	-----	---	-----

2.1.2.8. "Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд" арга хэмжээ	2021 - 2024		100	Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 72 дугаар захирамжаар "Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн орон тооны бус салбар зөвлөл"-ийг 21 хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулсан. "2023 оны ажлын төлөвлөгөөг хурлаар хэлэлцэн баталж 5 зорилтын хүрээнд 12 ажлыг төлөвлөсөн. Хэрэгжилтийн хүрээнд аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт хиймэл оюун ухаанд суурилсан умайн хүзүүний хорт хавдрыг эрт илрүүлэх технологийг нэвтрүүлэхээр 25.0 сая, төрөх тасагт хагалгааны гэрлийг сайжруулан шинэчлэхээр 25.0 сая нийт 50,0 сая төгрөгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас гаргуулахаар аймгийн ИТХ-ын хуралдааны 2023 оны 69 дүгээр тогтоолоор нэмэлтээр батлуулсан. 2023 оны 6 сарын байдлаар 0-17 насны 16368 хүүхэд буюу 62.3 хувь нь эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдаж 80 орчим хувьд нь шүд цоорох өвчин илэрч эмчлэгдсэн.	70%
--	-------------	--	-----	---	-----

2.1.2.9. "Хавдрын эсрэг" арга хэмжээ	2021 - 2024		100	Хавдрын эсрэг арга хэмжээний төлөвлөгөөг 3 зорилтын хүрээнд 16 үйл ажиллагаа төлөвлөсөн. 2023 онд хавдрын хяналтад 720 иргэн, үүнээс шинээр 56 оношлогдож, хими эмчилгээнд 2 хүнийг хамрууллаа. Энэ онд ОНХС-ийн дэмжлэгээр аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн хавдарын тасагт 5.0 сая төгрөгөөр 11 нэр төрлийн тоног төхөөрөмжөөр хангасан. 2023 оны 3, 4, 5 дугаар сарыг "Бүдүүн шулуун гэдэсний хавдрын эсрэг, Элэгний хавдрын, "Уушигны хорт хавдрын эсрэг" сар болгон зарлаж, хэрэгжилтийн хүрээнд бүдүүн шулуун гэдэсний хавдраас урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлт хүчин зүйл, үзлэг оношлогооны чиглэлээр сурталчилгааны 21 зурагт хуудас боловсруулан цахим орчинд түгээсэн байна. ЕБС-н 70 суралцагчид сургалт хийж, АХА тэмцээн зохион байрлал амжилттай	70%
--------------------------------------	-------------	--	-----	---	-----

2.1.2.10. "Элэг бүтэн Монгол" арга хэмжээ	2021 - 2024		100	<p>2023 онд Элэг бүтэн Монгол арга хэмжээний төлөвлөгөөг 4 зорилт, 21 үйл ажиллагааг төлөвлөсөн. Гепатит В, С вирус оношлогдсон 45 иргэн үүнээс Гепатит В вирустай 35 иргэн, Гепатит С вирустай 10 иргэн байна. Энэ онд жирэмсэн В,С вирусын халдвар шинээр оношлогдсон 5, хяналтад байгаа В вирустай 15, С вирустай 4, В,Д хавсарсан халдвартай 1 байна. В вирустай эхээс төрсөн 23 нярайд иммуноглобулин хийгдсэн байна. Үүнээс дархлал тогцын шинжилгээнд хамрагдсан 6 байна. - JCI Монгол Төрийн бус байгууллагатай хамтран "АМЬДРАЛ БЭЛЭГ" төслийн хүрээнд Элэгний В, С, Д вирустай, элэгний цирроз, хавдар болон бусад эмгэг бүхий иргэдэд зориулсан "Сэтгэлийн хүчээр өвчнөө ялъя" сэдэвт сургалт зохион байгуулагдаж вируст халдварын талаар дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгч</p>	70%
---	-------------	--	-----	---	-----

2.1.2.11. “Харшлаас сэргийлэх” арга хэмжээ	2021 - 2024		100	Харшлаас сэргийлэх арга хэмжээний 2023 оны төлөвлөгөөг 3 зорилт, 15 үйл ажиллагааг төлөвлөн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Харшлын эсрэг дэлхийн 7 хоног, “Ургамлын тоосны харшилтай тэмцье” аяны хүрээнд “Харшил түүнээс сэргийлье, Хүнсний харшил үүсгэгч, Агаарын бохирдол, Бүх төрлийн тамхин бүтээгдэхүүний хор хөнөөлөөс урьдчилан сэргийлэх нь, Эмийн зохистой хэрэглээ, эмийн харшил” зэрэг сэдвүүдээр сургалт мэдээллийг 2500 иргэнд хүргэж, 505 ширхэг гарын авлага тараан, эмэнд харшилсан иргэдийг “Эмийн гаж нөлөөний хуудас” -аар асуулга авч, дүгнэлт хийж ажиллалаа. Эрүүл мэндийн байгууллагууд “Эмийн харшлаас сэргийлэх, антибиотикийн зөв зохистой хэрэглээ” сэдвээр дотоод сургалт хийж, байгууллагын фейж хуудсанд мэдээлэл	50%
--	-------------	--	-----	---	-----

30		2.1.2.12. “Эрүүл чийрэг эрхүн” арга хэмжээ	2021 - 2024		100	<p>Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн “Эрүүл мэндийг дэмжих төв”-д эрэгтэйчүүдийн кабинет байгуулан Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 19,5 сая төгрөгөөр 12 нэр төрлийн багаж, тоног төхөөрөмжөөр ханган үйл ажиллагаа тогтворжиж байна. Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/449 дүгээр тушаал “Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх кабинетын үлгэрчилсэн загвар, ажиллах журам”-ыг хэрэгжүүлэн ажиллаж дурангийн хагалгаа 15, нээлттэй хагалгаа 14 хийсэн байна. Давсны зохистой хэрэглээ, өсвөр үеийн сэтгэлзүйн онцлог, үе тэнгийнхний дээрэлхэлт сэдвээр 1943 өсвөр үеийнхэнд сургалт мэдээлэл хийж, “Эрхээ, Тэгшээ” комик цуврал, “Үе тэнгийнхний дээрэлхэлт, дарамт” подкастыг хүргэн ажилласан байна. Эрүүл мэндийн газрын даргын А/66 дугаар тушаалаар “Жиндэрийн дэд</p>	100%
----	--	--	-------------	--	-----	---	------

31	2.1.3. Оношилгоо, эмчилгээний дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлнэ.	2.1.3.2. Лавлагаа шатлалд хийгддэг оношилгоо, эмчилгээг аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт нэвтрүүлнэ.	2021 - 2024		6	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн "дэмжих төв" нь эрт илрүүлэг, урьдчилан сэргийлэх үзлэг оношлогоо эмчилгээг тасралтгүй явуулж байна. 2023 оны хагас жилийн байдлаар 2284 хүнд эрт илрүүлэг, урьдчилан сэргийлэх үзлэг хийсэн. Үүнээс 44% эрэгтэй 56% эмэгтэйчүүд байна. Өвчлөлийг хувиар авч үзвэл ХБЭТЭ 35%, бамбай булчирхайн эмгэг 25%, БШЯЭТЭ 22%, түрүү булчирхайн эмгэг 8%, хөхний булчирхайн эмгэг 5%, эрүүл хүн 5%-тай байна. Хавдар төст үүсгэвэр 11 тохиолдол сэжиглэгдэж 3-р шатлалын эмнэлэгт илгээсэн. Бриллиант эмнэлэгтэй хамтран ажиллаж ходоодны эрт үеийн хавдар хуулах хагалгаа 2, улайн хоолойн өргөссөн судас боох ажилбар 13 -ийг хийж, аймгийн эмч нар улаан хоолой, бүдүүн гэдэсний ургацаг авах ажилбар 44 тохиолдолд хийлээ. 2чх	90%
----	---	--	-------------	--	---	--	-----

32		2.1.3.3. Мобайл технологийг өргөжүүлэн, үйл ажиллагааг эрчимжүүлнэ	2021 - 2024		25	<p>2023 оны 5 сарын байдлаар Мобайл технологийн тоног төхөөрөмж ашиглан 860 гаруй иргэнд амбулаторийн болон явуулын тусламж, үйлчилгээ хүргэн ажилласан байна. Үүнээс лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагад 38 иргэнийг онош тодруулахаар илгээж, мэргэжлийн тусламж, үйлчилгээ авч ажилласан. Улиастай сумын Дөрвөн-Оноо, Биндэргарав ерхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 20,0 сая төгрөгийн дэмжлэгтэйгээр Мобайл технологийн тоног төхөөрөмж нийлүүлэн тусламж, үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлэн ажиллаж байна. Аймгийн хэмжээнд 6 СЭМТ, 2 ӨЭМТ, нийт 8 эрүүл мэндийн байгууллага Мобайл технологийн тоног төхөөрөмжийг тусламж, үйлчилгээндээ ашиглаж байна.</p>	90%
----	--	--	-------------	--	----	---	-----

33	2.1.4. Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөц, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	2.1.4.1. "Чадварлаг эмч" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		100	<p>“Чадварлаг эмч” арга хэмжээний 2023 онд хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг 3 зорилтын хүрээнд 13 ажлыг гүйцэтгэхээр аймгийн Засаг даргаар батлуулан хэрэгжилтийг ханган байна. Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 65,8 хувьтай, орон нутгийн хөгжлийн хөгжлийн сангаас 100,0 төгрөгийн дэмжлэг үзүүлэхээр төлөвлөж, 2023 оны 6 сарын байдлаар 65,0 сая төгрөгийг зарцуулаад байна. Хэрэгжилтийн хүрээнд: Дэлхийн эмч нарын эрхийг хамгаалах өдөр, олон улсын сувилагчийн эрхийг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан эрдэм, шинжилгээний хурал, ажил мэргэжлийн уралдаан зохион байгуулж, шалгарсан эмч, сувилагчийг 10,0 сая төгрөгөөр урамшуулсан. Улиастай сумын Дөрвөн-Оноо, Биндэргарав өрхийн эмнэлгүүдэд нярайн шарлалт хэмжих аппаратыг 7,0 сая төгрөгөөр нийлүүлж, алслагдсан багийн иргэдэд</p>	70%
----	---	---	-------------	--	-----	---	-----

34	2.1.5. Эрүүл мэндийн даатгалын үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	2.1.5.1. Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль, журмыг иргэдэд сурталчилна	2021 - 2024		50	Танхимыг сургалтыг Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль, шинээр батлагдсан болон нэмэлт өөрчлөлт оруулсан 2022 оны ЭМДҮЗ-ийн 01, 05, 11 тогтоолоор 8 удаагийн сургалт зохион байгуулж, 152 эмч мэргэжилтэн хамрагдсан. Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч иргэдэд эрүүл мэндийн даатгалын ач холбогдлын талаар мэдээлэл өгч ажиллаж байна. Улиастай зах, Оргил худалдааны төв, Баруун бүсийн худалдааны төвийн бизнес эрхлэгч 100 гаруй иргэнд үйлчилсэн. Цахим сургалтыг 4 удаа зохион байгуулж, Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль, ЭМД-ын ач холбогдол, ЭМС-ын шинэчлэл, 2022 оны ЭМДҮЗ-ийн 01, 02, 05, 06 дүгээр тогтоолоор мэдээлэл өгч 128 ажилтан хамрагдсан. Эмийн сангийн эрхлэгч нарт цахим сургалт 2 удаа зохион байгуулж 35 албан хаагчдад мэдээлэл хүргэсэн байна.	100%
35		2.1.5.2. Эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагыг чадавхжуулна	2021 - 2024		1	Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтсийн даргатай аймгийн Засаг дарга хамтран ажиллах гэрээг байгуулан хэрэгжилтийг хангаж байна. Аймгийн Эрүүл мэндийн газрын дэргэд 4 өрөө байраар хангаж Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтсийг бие даасан байраар хангасан. Тус хэлтэс 3 албан хаагчийн орон тоотой үйл ажиллагаа хэвийн явагдаж байна.	100%

36	2.2.1. Нийтийн биеийн тамир, спортыг хөгжүүлнэ.	2.2.1.1. Спортын холбоо, магадлан итгэмжлэгдсэн клуб, сонирхлын бүлгүүдийн үйл ажиллагааг дэмжинэ	2021 - 2024		10	“Сар шинийн харваа 2023” үйл ажиллагаанд 2.8 сая, Даян мэргэн арга хэмжээнд 15.0 сая, аймгийн үндэсний харвааны цол хүртсэн харваачдад 962 мянга, аймгийн Дартсны холбоонд 2.0 сая, аймгийн Хөл бөмбөгийн холбоонд 4.2 сая, Цогтфитнесс клубт 1.0 сая, Берлин 2023 дэлхийн зуны тусгай олимпын волейболын төрөлд оролцох тамирчдад 7.0 сая, Самбо бөхийн азийн аварга шалгаруулах тэмцээнд оролцогч Бямбадоржид 1.5 сая, аймгийн Марафон гүйлтийн тэмцээнийг зохион байгуулахад 1.0 сая, Хүүхдийн спортын VII наадамд оролцогч тамирчдад дэмжлэг 10.0 сая 2023 оны 6 дугаар сарын байдлаар нийтдээ 45,5 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн байна.	100%
37		2.2.1.2. Зарим суманд биеийн тамирын арга зүйчийг орон тоогоор ажиллуулна	2021 - 2024		8	Баянтэс суманд үндсэн орон тоогоор 1, Их-уул, Цэцэн-Уул, Тосонцэнгэл сумдад арга зүйчийг хавсран гүйцэтгэж байгаа 3, нийт 5 суманд орон тооны арга зүйч ажиллаж байна.	70%

38		2.2.1.3. "Хөдөлгөөн – Эрүүл мэнд" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		70%	2023 онд Биеийн тамир, спортын газрын төсөвт нийтийн биеийн тамирын үйл ажиллагаанд 30.0 сая төгрөг батлагдснаас 17.0 сая төгрөг зарцуулсан байна. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилгаар хэрэгжүүлж буй "Нийтийн биеийн тамир, спортод цаг гаргая" 2 сарын аяны хүрээнд нийтийг хамарсан биеийн тамир, спортын уралдаан тэмцээн, дугуйн аялал, бүх нийтийн алхалт, уулын аялал, чийрэгжүүлэлт, фитнес, клубийн үйл ажиллагаа, өглөөний дасгал, гүйлт, шугаман бүжиг, биелгээ гэсэн төрлөөр 50 гаруй үйл ажиллагаа зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 24 сумын 60139 хүн хамрагдсан. Аяны үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцсон байгууллага, иргэд аж ахуй нэгж, сумдыг урамшуулж 5.0 сая төгрөг зарцуулсан. Хөдөлгөөн-Эрүүл мэнд арга хэмжээний зарим үйл хэрэгсэл Амьс	100%
----	--	--	-------------	--	-----	---	------

39	2.2.2. Үндэсний болон мэргэжлийн спортыг хөгжүүлнэ.	2.2.2.1. Үндэсний спортыг хөгжүүлж, улсын чанартай уралдаан тэмцээнийг орон нутагт зохион байгуулна	2021 - 2024		1	Монголын хүүхдийн спортын зуны VII наадмын баруун бүсийн сагсан бөмбөгийн тэмцээнийг Завхан аймагт зохион байгуулж, тус үйл ажиллагаанд аймгийн Засаг даргын нөөц сангаас 3,500,000 (гурван сая таван зуу мянга) төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн. Тэмцээнд Увс, Ховд, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Завхан аймгийн 120 тамирчин оролцож, аймгийн эрэгтэй, эмэгтэй баг тамирчид 1 болон 3 дугаар байранд шалгарч Баянхонгор аймагт зохион байгуулагдах хүүхдийн спортын шигшээ тэмцээнд оролцох эрх авсан байна. Завхан аймгийн Алдархаан сумын уугуул, Монгол Улсын гавьяат дасгалжуулагч Пүрэвийн Жигжидсүрэнгийн нэрэмжит "Ахмад шатарчид"-ын улсын аварга шалгаруулах 18 дахь удаагийн тэмцээнийг 2023 оны 06 дугаар сарын 24-25 ны өдрүүдэд зохион байгуулахаар аймгийн Засаг даргын 2023 оны 15 дугаар	70%
40		2.2.2.2. Спортын шүүгч, дасгалжуулагчийг бэлтгэж, хүний нөөцийг бэхжүүлнэ	2021 - 2024		50	Монголын волейболын холбооноос 2023 оны 2 сарын 23-28 нд Ховд аймгийн волейболын шүүгчийн сургалтыг зохион байгуулж аймгаас биеийн тамирын багш нарыг хамруулан Волейболын нэгдүгээр зэргийн шүүгчээр Тосонцэнгэл-1, Улиастай-2, Түдэвтэй-1 нийт 4 багшийг бэлдсэн байна. 2023 оны 05 сарын 19-21 нд Сант суманд үндэсний бөхийн гарын даа бэлтгэх сургалтыг зохион байгуулж, үндэсний бөхийн 3 шүүгч бэлдсэн.	100%

41		2.2.2.3. Аймгийн Засаг даргын дэргэд "Өсвөрийн шигшээ баг"-ийг байгуулна	2021 - 2024		9	Аймгийн Засаг даргын дэргэд "Өсвөрийн шигшээ" баг жүдо бөх, чөлөөт бөх, волейбол, сагсан бөмбөг, хөл бөмбөг, үндэсний сур, ширээний теннис, цанын спорт гэсэн 8 төрлөөр байгуулагдсан. 2023 оны Монгол Улсын аварга шалгаруулах чөлөөт бөхийн U15 ангиллын тэмцээнээс 3 хүрэл медаль хүртэж охидын багийн дүнгээр 3-р байр, Самбо бөхийн өсвөрийн Улсын аварга шалгаруулах тэмцээнээс 9 медаль хүртэж багийн дүнгээр 3-р байр, U-15 насны волейболын улсын аварга шалгаруулах тэмцээнд охид тэргүүн байр, идэрчүүдийн улсын аварга шалгаруулах волейболын тэмцээнээс хөвгүүд мөнгөн медаль хүртсэн, нийт өсвөрийн шигшээ багийн тамирчид 5 алтан медаль, 3 мөнгөн медаль, 7 хүрэл нийт 41 медаль хүртсэн.	100%
42		2.2.2.4. Биеийн тамир, спортын байгууллагыг тоног төхөөрөмжөөр хангахад дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		10	Даян мэргэн арга хэмжээний хүрээнд ЕБ-ын 21 сургуулийг шагайн харвааны иж бүрэн зурхайгаар хангасан. Баруун бүсийн тамирчдыг олимпд бэлтгэх төвд сагсан бөмбөгийн шит авахад зориулж аймгийн Засаг даргын нөөц сангаас 1.5 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн	100%
43	2.2.3. Хүн амд биеийн тамир, спортын үйлчилгээ үзүүлэх төр, хувийн хэвшлийн байгууллагын тоог нэмэгдүүлж, хамтын ажиллагааг сайжруулна.	2.2.3.1. Сургууль түшиглэсэн бялдаржуулах төвүүдийг байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		8	2022 онд Орон нутгийн сангийн 5,0 сая төгрөгийн дэмжлэгээр Улиастай сумын ЕБ-ын 3-р сургуулийг бялдаржуулах төвийн тоног төхөөрөмжөөр хангасан.	100%

44	2.2.4. Иргэдэд үйлчлэх нийтийн спорт талбайн хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	2.2.4.1. Нийтийн биеийн тамир, соёл амралтын хүрээлэнг өргөжүүлнэ	2021 - 2024		25	<p>Аймгийн сум бүрт хүүхдийн тоглоомын талбай, Улиастай сумын 6 багийн нутаг дэвсгэрт хүүхдийн тоглоомын талбай, сагсан бөмбөгийн талбайг байгуулан (60) хүүхэд тоглох, чөлөөт цагаа өнгөрөөх орчин бүрдсэн. Улиастай сумын Богдын гол багт "Соёл амралтын хүрээлэн" -нд сагс, волейбол, хөл бөмбөгийн талбай, дугуйн төрөл, дасгал хөдөлгөөн хийх талбай зэрэг орчныг бүрдүүлж өдөртөө 100 орчим хүүхдүүд тоглож байна. 2023 онд Залуучуудын чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, иргэд нийтээрээ агаар, салхинд байх ногоон орчныг бүрдүүлсэн "Гэрэлт гудамж" -ийг Улиастай сум ХС-ын 20,0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар хийсэн. Улиастай сум хариуцан зохион байгуулж худалдаа үйлчилгээний цэгүүдийг байршуулсан байна.</p>	100%
----	---	---	-------------	--	----	---	------

45	2.2.5. Эрүүл зөв хооллох дадал, хэвшлийг бүх нийтэд түгээн дэлгэрүүлнэ.	2.2.5.1. Эрүүл, хооллолт, фитнес клуб, сонирхлын бүлгүүдийн үйл ажиллагааг дэмжинэ	2021 - 2024		12	"Сар шинийн харваа -2023" үйл ажиллагаанд 2.8 сая, Даян мэргэн арга хэмжээнд 15.0 сая, аймгийн үндэсний харвааны цол хүртсэн харваачдад 962 мянга, аймгийн Дартсны холбоонд 2.0 сая, аймгийн Хөл бөмбөгийн холбоонд 4.2 сая, Цогтфитнесс клубт 1.0 сая, Берлин 2023 дэлхийн зуны тусгай олимпын волейболын төрөлд оролцох тамирчдад 7.0 сая, Самбо бөхийн Азийн аварга шалгаруулах тэмцээнд оролцогч Бямбадоржид 1.5 сая, аймгийн Марафон гүйлтийн тэмцээн зохион байгуулахад 1.0 сая, Хүүхдийн спортын VII наадамд оролцогч тамирчдад 10.0 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн байна. 2023 оны 6 дугаар сарын байдлаар 8 чиглэлээр 10 үйл ажиллагаанд нийт 45.5 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн байна.	100%
46	2.2.6. Зорилтот бүлгүүдэд чиглэсэн амралт сувиллын газрын үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	2.2.6.1. Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан хөдөлгөөн заслын кабинет, талбайг байгуулна	2021 - 2024		400	"Хөдөлгөөн -Эрүүл мэнд" арга хэмжээ зорилтын хүрээнд 2022 оны аймгийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусган орон нутгийн хөгжлийн сангаас 8,0 сая төгрөгийн дэмжлэгтэй хэрэгжсэн. Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт тоног төхөөрөмж нийлүүлэгдсэнээр 2023 онд Улмажлалт нөхөн сэргээх тасаг сэргээн засах үйлчилгээг 609 хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, 89 архаг суурь өвчтэй иргэнд тус тус хүргэсэн байна.	100%

47	2.2.7. Бие бялдын сорилыг чанартай зохион байгуулж, хамрах хүрээг нэмэгдүүлнэ.	2.2.7.1. Аймгийн хэмжээнд бие бялдын түвшин тогтоох сорилыг бүх шатанд зохион байгуулна	2021 - 2024		20%	2023 оны 04 дүгээр сарын 01-ээс 5 дугаар сарын 1 хооронд зохион байгуулагдсан бие бялдын түвшин тогтоох сорил арга хэмжээний хүрээнд аймгийн төрийн албан хаагчдыг хамрууллаа. Нийт 15-64 насны 354 иргэн хамрагдаж байгууллагын өөрийн хөрөнгөөс 1.0 сая төгрөгийн төсөв зарцуулагдсан.	100%
48	2.2.8. Цогцолбор сургуулиудыг түшиглэн биеийн тамирын төрөлжсөн салбар анги нээнэ.	2.2.8.1. Цогцолбор сургуулиудыг түшиглэн биеийн тамирын төрөлжсөн салбар анги нээнэ	2022 - 2024		45	Аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/559 дугаар захирамжаар Улиастай сумын ЕБ-ын лаборатори Чандмань-Эрдэнэ сургуульд спортын төрөлжсөн анги нээн ажиллуулахад зориулж 5,0 сая төгрөг олгосон. Зорилтод үйл ажиллагааны хэрэгжилт хангагдаагүй, тайлан мэдээг ирүүлээгүй Сангийн Сайдын 2022 оны 61 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.2 дахь заалтуудыг зөрчсөн учир уг төсвийг орон нутгийн төсвийн ерөнхий орлогын дансанд буцаан шилжүүлэхийг үүрэг болгож 2023 оны 4 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 1/333 дугаар тоот албан бичиг хүргүүлсэн. Тус сургуулийн захирал нь өөр зүйлд зарцуулах тайлбар хариуг 2023 оны 04 дүгээр сарын 13-ны өдрийн 53 албан бичгээр ирүүлсэн байна.	0%

49	2.3.1. Хамран сургалтыг нэмэгдүүлнэ.	2.3.1.1. Боловсролын хамран сургалтыг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		86.7%	<p>2022-2023 оны хичээлийн жилд төрийн өмчийн 38, төрийн бус өмчийн 4 цэцэрлэгийн 191 бүлэгт 5198, үүнээс үндсэн сургалтын 180 бүлэгт 5009, хувилбарт сургалтын 11 бүлэгт 189 хүүхэд хамрагдаж, цэцэрлэгийн хамран сургалт 80.2%, хувилбарт сургалтын хамран сургалт 2.1% болж, сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалт 83.3% байна. Тэлмэн, Тосонцэнгэл сумдын 5,6-р цэцэрлэгт шинээр бүлэг нэмэн 75 хүүхдийг СӨБ хамрууллаа Ерөнхий боловсролын 29, Монгол Улсын Консерваторын харьяа СУИС-ийн салбар Хөгжим бүжгийн коллежийн 633 бүлэгт 15790 суралцагч суралцаж, бага боловсролын хамран сургалт 96.5%, суурь боловсролын хамран сургалт 94.6% байна. Техникийн болон мөргөлийн боловсролын</p>	100%
----	--------------------------------------	---	-------------	--	-------	--	------

50	2.3.1.2. Тусгай хэрэгцээ шаардлагатай хүүхдийг боловсролын үйлчилгээнд тэгш хамруулна	2021 - 2024		60%	2022-2023 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын сургуульд 56 хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд суралцаж байна. Насан туршийн боловсролын хүрээнд сургууль завсардсан хөгжлийн бэрхшээлтэй гэрийн асаргаанд байдаг 72 хүүхдэд гэрийн явуулын сургалтаар боловсролд тэгш хамруулах ажлыг зохион байгуулж байна. Мөн НҮБ-ын хүүхдийн сангийн 400 ширхэг радио төхөөрөмжийг сургууль завсардсан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдэд олгосон. НҮБ-ын хүүхдийн сангийн дэмжлэгтэйгээр Тосонцэнгэл сумын 1 дүгээр сургуульд "Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд" зориулсан танхим шинээр байгуулснаар сургуулийн гадна буй хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүд сурч хөгжих боломж бүрдсэн. НҮБ-ын "Хүүхдийн сантай хамтран "хөгжлийн ялгаатай хэрэгцээтэй хүүхдөд"	100%
----	---	-------------	--	-----	--	------

51		2.3.1.3. Насан туршийн боловсрол олгох үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ	2021 - 2024		45%	<p>2022-2023 оны хичээлийн жилд боловсрол нөхөн олгох дүйцсэн хөтөлбөрөөр 217 хүүхэд хамрагдаж байгаагаас бага боловсролд 9, суурь боловсролд 94, бүрэн дунд боловсролд 114 суралцагч суралцаж байна. Шинээр элссэн 11 хүүхэд байна. Насан туршийн боловсролын төвд шаардлагатай тавилга, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн судалгааг Орон нутгийн өмчийн газрын Худалдан авах ажиллагааны албанд хүргүүлж, тендерт "Санаа мед трейд" ХХК шалгарч, гэрээ байгуулагдан 19 төрлийн 29 сая 790 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж нийлүүлэгдсэн байна. Боловсрол нөхөн олголтын санхүүжилт 2023 оны 01 дүгээр сард сургууль бүр дээр нэмэлт санхүүжилтээр олгогдож сургууль завсардсан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдийг боловсролд нөхөн хамруулах боломж нь бүрдсэн. Боловсролын</p>	100%
----	--	--	-------------	--	-----	---	------

52	2.3.2. Бүх шатны боловсролын байгууллагын сургалтын чанарыг дээшлүүлнэ.	2.3.2.1. Бүх шатны сургалтын байгууллагыг чанарын үнэлгээний судалгаанд амжилттай хамруулна	2021 - 2024		60%	Боловсрол, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2018 оны А/425 дугаар тушаалаар батлагдсан "Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам"-ын дагуу суралцагчийн цогц чадамжийг хэмжих, боловсролын чанарт нөлөөлж буй хүчин зүйлийг тогтоох, боловсролын бодлогын хэрэгжилтийг үнэлэх зорилго бүхий "ЧАНАРЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ СУДАЛГАА"-г 2022 оны 10 дугаар сарын 18-21-ний өдрүүдэд зохион байгууллаа. Тосонцэнгэл сумын лаборатори 1-р сургууль, Улиастай сумын Жавхлант цогцолбор сургууль, Улиастай сумын Лаборатори Чандмань-Эрдэнэ сургууль, Политехник коллеж Тосонцэнгэл сум дахь МСҮТ-д хамрагдлаа. Ерөнхий боловсролын сургуулийн 6,10,12 дугаар ангийн хүүхдэд Мөргөжлийн	70%
----	---	---	-------------	--	-----	--	-----

2.3.2.2. Элсэлтийн ерөнхий шалгалтын хэмжээст оноог дээшлүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		490	2022-2023 оны хичээлийн жилд Боловсрол, шинжлэх ухааны мэргэжилтнүүд Улиастай сумын ерөнхий боловсролын 5 сургууль, Тосонцэнгэл сумын 1,2 дугаар сургууль, Их- Уул сумын ерөнхий боловсролын сургуулиудад хуваарийн дагуу ажиллалаа. 2022-2023 оны хичээлийн жилд 12 дугаар анги төгсч Элсэлтийн ерөнхий шалгалт өгөхөөр бүртгүүлсэн 801 шалгуулагч шалгалтанд бэлтгэж байна. 2022-2023 оны хичээлийн жилд Монгол хэл, бичгийн шалгалтад Завхан аймгаас 828 шалгуулагч бүртгүүлснээс 815 шалгуулагч буюу 98.4% нь шалгалтандаа хамрагдаж 125 шалгуулагч 400- аас бага оноо авсан байна. 2022-2023 оны хичээлийн жилд ЭЕШ-н хэмжээст оноог нэмэгдүүлэхийн тулд " Grand IT" компанитай хамтран "ЭЕШ-800" платформыг авч хэрэгжүүлж байгаа бөгөөд уг программ дээр 10	70%
--	-------------	--	-----	--	-----

2.3.2.3. Олимпиад, уралдаан тэмцээнд оролцогчдын амжилтыг ахиулна	2021 - 2024		6%	2022-2023 оны хичээлийн жилийн Улсын төрөлжсөн олимпиадын 2- ын даваанд ерөнхий боловсролын 29 сургууль, мэргэжлийн боловсролын 1015 багш, суралцагч авьяас чадвар, хурд хүчээ сорин өрсөлдөж,Улиастай сумын ерөнхий боловсролын Дэвшил сургууль, Тосонцэнгэл сумын ерөнхий боловсролын Лаборатори нэгдүгээр сургууль, Улиастай сумын Лаборатори Чандмань- Эрдэнэ сургууль,Тосонцэнгэл сумын ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургууль,Улиастай сумын Жавхлант цогцолбор сургууль,Их-Уул сумын ерөнхий боловсролын сургуулиудын багш, суралцагсад хамгийн олон медаль авч бусдыгаа хошуучиллаа. Улсын төрөлжсөн олимпиадын II-ын даваанд амжилттай оролцсон багш, суралцагчдыг аймгийн Засаг дарга 3.7 сая төгрөгөөр	90%
---	-------------	--	----	--	-----

55		2.3.2.4. Танхимын сургалтыг цахим сургалттай хослуулан хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		100%	<p>Ерөнхий боловсролын сургуулийн англи хэлний багш нарын мэргэжлийн ур чадвар, заах арга зүйг хөгжүүлэх сургалтыг Австралийн сайн дурын байгууллагаас 2 дахь жилдээ онлайнгаар 6 сарын турш Австрали багш удирдан зохион байгууллаа. Пинакл Академиас англи хэлний багш нарыг чадахжуулах дунд хугацааны хөтөлбөрт сургалтыг Англи улсын багш нар удирдан зохион байгуулж 6 багш хамрагдсан. Улиастай сумын ерөнхий боловсролын таван сургууль, МСҮТ, ХБК-ын англи хэлний багш нарт "Excel" хөтөлбөрийн багш Lisa Renae Klempel, Deborah Fenton, Christopher William Neil нар Excel ангид-18 багш, Enrichment ангид -14 багш тус тус хамрагдаж нэгдүгээр улиралд нийт 64 цагийн хичээл, face to face 180 цаг орж, 90 цагийн хичээлд</p>	70%
----	--	--	-------------	--	------	--	-----

56	2.3.3. Сургалтын орчны аюулгүй байдлыг сайжруулна.	2.3.3.1. Сургалтын байгууллагын хичээлийн болон дотуур байрын орчны гэрэлтүүлэг, камержуулалтыг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		87%	2022-2023 оны хичээлийн жилд Хүүхдийн эрх, хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагааг сайжруулах ажлын хүрээнд 26 дотуур байраас 13 дотуур байр нь бүрэн камержуулалтын ажлыг орон нутаг хөгжүүлэх сан болон өөрсдийн боломж нөхцөлөөр сургалтын орчин нөхцөлийг сайжруулж ажиллаж байна. Цаашид Боловсрол шинжлэх ухааны газраас хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагааг сайжруулах зорилгоор цэцэрлэг, сургуулиудын хичээлийн байр, дотуур байруудыг бүрэн камержуулах талаар ажлын төлөвлөгөө боловсруулж ажиллаж байна.	70%
----	--	---	-------------	--	-----	--	-----

57	2.3.3.2. Боловсролын байгууллагыг стандартад нийцсэн ус, ариун цэврийн байгууламжаар хангахад дэмжинэ	2021 - 2024		31	2022-2023 онд нүхэн жорлонг орчин үеийн ариун цэврийн байгууламжаар солих ажлыг 4 ээлжээр зохион байгуулсан 1,2,-р ээлжинд 13 сумын 42 объектийг "Жавхлант Тур", "Сипи Медиа", "Сантех Увс", "Хатан Түнгэл" ХХК-иуд 7197.4 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэйгээр Асгат, Баянтэс, Тэс, Баянхайрхан, Ургамал, Отгон, Яруу, Нөмрөг, Сантмаргаз, Сонгино, Цагаанхайрхан, Түдэвтэй, Дөрвөлжин сумын цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургууль, дотуур байрыг стандартад нийцсэн ариун цэврийн байгууламжаар сольсон. 2023 онд 3-ээр ээлжинд хийгдэх Цагаанчулуут, Шилүүстэй, Идэр, Тэлмэн, Тосонцэнгэл сумын сургууль, цэцэрлэг, дотуур байр, Улиастай сумын Жавхлант Цогцолбор сургууль, Дэвшил сургуулийн хичээлийн байрны ариун цэврийн байгууламжид өртөг төсвийн	70%
58	2.3.3.3. ЕБС-ийг хүүхэд тээврийн зориулалтын автомашинаар үе шаттай хангана	2021 - 2024		11	Улиастай сумын Засаг даргын тамгын газраас хүүхдийн эрх хүүхэд хамгааллын үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор 5 сургуулийн дунд хүүхэд тээвэрлэх зориулалттай 70 сая төгрөгийн өртөг бүхий 1 автобусаар хангаж ажиллаж байна. Автобустай болсоноор хүүхэд бүхэн аюулгүй орчинд эрсдэлгүй сургалтын үйл ажиллагаандаа хамрагддаг болсон.	70%

59

2.3.3.4. "Хүүхдэд ээлтэй дотуур байр" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		15	Хүүхдэд ээлтэй дотуур байр арга хэмжээ хөтөлбөрийн хүрээнд дотуур байрын багш нарт "Хүүхдийн эрх хүүхэд хамгаалал сэдвийн хүрээнд 44 багш ажилтан нарт 2023 оны 01 сард сургалт зохион байгуулж багш нарын мэдлэг ур чадварыг дээшлүүлсэн. Мөн Баянтэс, Тосонцэнгэл сумын 1-р сургууль, Улиастай сумын Жавхлант цогцолбор сургуулийн дотуур байруудыг зөөлөн эдлэлээр хангаж ажилласан. Мөн Японы хүүхдийг ивээх сангаас Нөмрөг, Их уул, Баянтэс, Тэс, Цагаанчулуут сумдын дотуур байранд зөөлөн эдлэл, хичээлийн хэрэглэл дулаан гутал зэрэг нийт 90 гаруй сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн.	70%
--	-------------	--	----	--	-----

60	2.3.3.5. Сургалтын байгууллагын материаллаг бааз, техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, хичээлийн хэрэглэгдэхүүнийг сайжруулна	2021 - 2024		50	2021 онд ОНХС- аас Улиастай сумын ерөнхий боловсролын 5 сургууль, Тосонцэнгэл сумын 1,2 дугаар сургууль, Их- Уул сумын ерөнхий боловсролын сургуулиудад 85 сая төгрөгний өртөг бүхий "Багш хөгжлийн төв- "ийг байгуулсан бол 2022 онд ОНХС- аас Идэр, Тэлмэн, Нөмрөг, Түдэвтэй, Сонгино, Тэс, Баянтэс, Яруу, Дөрвөлжин, Сантмаргаз, Шилүүстэй сумдын ерөнхий боловсролын сургууль, Улиастай сумын 1,4,9-р цэцэрлэг , Тосонцэнгэл сумын 5 дугаар цэцэрлэг ,нийт 11 сургууль 4 цэцэрлэгт 150,0 сая төгрөгийн өртөг бүхий "Багш хөгжлийн төв"ийн тоног төхөөрөмж нийлүүлсэн. Уг тоног төхөөрөмжийг" Зост Өргөө" ХХК нийлүүлсэн. 2023 онд ОНХС-аас 5 сургуульд 50,0 сая төгрөгийн өртөг бүхий "Багш хөгжлийн төв"ийг байгуулахаар тусгагдсан." Санаа мед" ХХК	70%
----	--	-------------	--	----	---	-----

61		2.3.3.6. Ерөнхий боловсролын сургуульд "Үдийн хоол" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		100%	2022-2023 оны хичээлийн жилд Үдийн хоолонд бага боловсролын 7450 суралцагч буюу нийт суралцагчдын 46.6% хамрагдаж байна. Улиастай сумын 3 цэцэрлэгийг ОНХС-ийн 20 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар I, II хоолны тогоо, цахилгаан жигнүүр, цахилгаан пийшин, цахилгаан махны машин, цахилгаан будаа агшаашч зэрэг тоног төхөөрөмжөөр хангасан. БШУЯ-ны 6.3 сая төгрөгийн санхүүжилтээр Баянтэс сумын ЕБС-ийн гал тогоонд Аяга хатаагч, ариутгагч, цахилгаан гурил зуурагч, Баянхайрхан сумын ерөнхий боловсролын сургуульд Аяга таваг угаагч, хатаагч, ариутгагч автомат машин, шарах шүүгээ, цахилгаан гурил зуурагч тус тус хангасан. Ундны ус, нэг өдрийн хоолноос дээж авч итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээнд хамрууллаа. БШУГ, Баянтэс, Их-Уул, Тэлмэн, Төсөнцөг 1, 2	70%
----	--	--	-------------	--	------	--	-----

62	2.3.4. Хүүхдийн хөгжил хамгаалал, авьяас, ур чадвар, техник сэтгэлгээг хөгжүүлнэ.	2.3.4.1. Хүүхэд залуучуудыг гадны сөрөг нөлөө, бусдын дарамт, гэмт хэрэгт өртөх, мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөлөх бодис хэрэглэхээс урьдчилан сэргийлэх, цахим орчин дахь аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2021 - 2024		Хүүхдийн эрх хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагааг сайжруулах ажлын хүрээнд Ерөнхий боловсролын сургуулиудад Үе тэнгийн дээрэлхэлт, найз байа аянг өрнүүлж ажилласан. Энэ ажлын хүрээнд ГБХЗ хамтран хүүхдийн зөвлөгөөний 29 сургуулийн 1160 хүүхдийн чуулган зохион байгуулсан. Мөн анги удирдсан багш ангитайгаа хэрхэн ажиллах эцэг,эх асран хамгаалагч нарт " Хүүхдийн эрх хүүхэд хамгаалал, гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийн нас сэтэхүйн" онцлогын талаар Боловсрол шинжлэх ухааны газраас мэдээлэл, зөвлөмж, хичээл боловсруулан хүргүүлж ажилласан. Сургуулиуд нийгмийн ажилтан, орон нутгийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зөвлөлийн гишүүдийн хамтаар баг бүрдүүлэн 29 сургуулийн 420 хүүхдэд " хорт зуршил, түүнээс урьдчилан сэргийлэх арга зэм" сэдвийн хүрээнд	90%
----	---	--	-------------	--	--	-----

2.3.4.2. Хүүхдийн хөгжил, төлөвшил, ёс зүйд чиглэсэн зөвлөх үйлчилгээг хүргэхэд дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		44	Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газартай хамтран ахмад багш нарын зөвлөх үйлчилгээг 2022-2023 оны хичээлийн жилд хэрэгжүүлж 3 ахмад багш 20 хүүхдэд хоцрогдол арилгах сургалт, багш нарт ёс зүй харилцаа хандлагын сургалтыг ахмад багш нарын холбоотой хамтран 37 багшид зөвлөн туслах үйлчилгээг үзүүлсэн. Мөн 2023 оны 02 сард цэцэрлэгийн эрхлэгч, сургуулийн захирал, нийгмийн ажилтан нарт "Хүүхдийн эрх, хүүхэд хамгаалал, ёс зүй харилцаа хандлага" сэдвийн хүрээнд сургалт, зөвлөгөөнийг 112 удирдах ажилтанд амжилттай зохион байгуулж явуулсан.	70%
---	-------------	--	----	---	-----

64		2.3.4.3. Суралцагчдын авьяас чадварыг хөгжүүлж, Аймгийн Засаг даргын нэрэмжит "Өсвөрийн морин хуурч" уралдааныг зохион байгуулна.	2021 - 2024		1000	Чадварлаг багш" арга хэмжээг 2023 онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөгөөг баталж, ОНХС- аас 300 сая төгрөгийг баталсан. 2022-2023 оны хичээлийн жилийн Улсын төрөлжсөн олимпиадын 2- ын даваанд ерөнхий боловсролын 29 сургууль, мэргэжлийн боловсролын 1015 багш, суралцагч өрсөлдөж,Улиастай сумын ерөнхий боловсролын Дэвшил сургууль, Тосонцэнгэл сумын ерөнхий боловсролын Лаборатори нэгдүгээр сургууль, Улиастай сумын Лаборатори Чандмань- Эрдэнэ сургууль,Тосонцэнгэл сумын ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургууль,Улиастай сумын Жавхлант цогцолбор сургууль,Их-Уул сумын ерөнхий боловсролын сургуулиудын багш, суралцагсад хамгийн олон медаль авч бусдыгаа хошуучиллаа. Улсын төрөлжсөн олимпиадад өрсөлдөж, Аймгийн Засаг	50%
----	--	---	-------------	--	------	---	-----

65	2.3.5. Багшийн хөгжлийг дэмжиж, нийгмийн баталгааг хангана.	2.3.5.1. "Чадварлаг багш" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		50%	Чадварлаг багш" арга хэмжээг 2023 онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөгөөг баталж, ОНХС- аас 300 сая төгрөгийг баталсан. 2022-2023 оны хичээлийн жилийн Улсын төрөлжсөн олимпиадын 2- ын даваанд ерөнхий боловсролын 29 сургууль, мэргэжлийн боловсролын 1015 багш, суралцагч өрсөлдөж,Улиастай сумын ерөнхий боловсролын Дэвшил сургууль, Тосонцэнгэл сумын ерөнхий боловсролын Лаборатори нэгдүгээр сургууль, Улиастай сумын Лаборатори Чандмань- Эрдэнэ сургууль,Тосонцэнгэл сумын ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургууль,Улиастай сумын Жавхлант цогцолбор сургууль,Их-Уул сумын ерөнхий боловсролын сургуулиудын багш, суралцагсад хамгийн олон медаль авч бусдыгаа хошуучиллаа. Улсын төрөлжсөн олимпиадад	50%
66	2.3.6. Мэргэжлийн сургуулиудын хөгжлийг дэмжиж, хамтран ажиллана.	2.3.6.1. Гадаад, дотоодын захиалгат сургалтын хөтөлбөрүүдийг мэргэжлийн сургуулийг түшиглэн хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		3	Боловсролын Ерөнхий Газраас олон улсын Pearson English англи хэлний сургалтын цогц хөтөлбөрийг 39 ерөнхий боловсролын сургуульд туршиж байгаа бөгөөд Завхан аймгийн Алдархаан, Идэр сумын ерөнхий боловсролын сургуулиуд дээр амжилттай хэрэгжиж дууслаа. Pearson English англи хэлний сургалтын цогц хөтөлбөр нь цахим болон танхимын хосолсон хөтөлбөр гэдгээрээ онцлог юм.	70%

67		2.3.6.2. Аймгийн Засаг даргын ивээл дор Завхан аймгийг тогтвортой хөгжүүлэх эрдэм шинжилгээний хурлыг уламжлал болгон зохион байгуулна.	2021 - 2024		0	Завхан -100 эрдэм шинжилгээний бага хурлыг Улаанбаатар хотноо АЗДТГ, Завхан судлал төвтэй хамтран зохион байгуулсан. Хуралд Завхан нутгаас гаралтай олон эрдэмтэн судлаачид , бизнес эрхлэгчид оролцож аймгийн эрчим хүч, хөдөлмөрийн зах зээл, зам харилцаа, дэд бүтэц, боловсролын хөгжлийн тулгамдсан асуудал, шийдвэрлэх арга зам, мөн орон нутагтаа бордоо, жимс, зөгийн аж ахуйг байгуулах, геологи, уул уурхай, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх боломжуудыг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй судалгаа шинжилгээнд тулгуурлан хэлэлцүүлээ. Энэхүү үйл ажиллагаанд ОНТ- өөс 15 сая төгрөг зарцууллаа.	100%
68	2.4.1. Судалгааны ажлыг үр дүнтэй зохион байгуулж, орон нутгийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд үзүүлэх үр ашгийг нэмэгдүүлсэн байна.	2.4.1.1. Мэргэжлийн сургуулийн судалгааны үр дүнг орон нутгийг хөгжүүлэх үйл ажиллагаанд ашиглана.	2021 - 2024		2	МУИС-ийн Завхан сургууль ЕБС-ийн ахлах ангийн сурагчдаас мэргэжил сонголтын талаар судалгаа авсан байна. Мөн ажил олгогчдоос төгсөгчдөд тавьж буй шалгуур, эрэлттэй боловсон хүчний судалгаа авч ажиллаж байна. Тосонцэнгэл МСҮТ нь 2022-2023 оны хичээлийн жилд эрэлттэй мэргэжлийн судалгаа авч түүнд үндэслэн ойн нөхөрлөлийн ажилтан, ойн аж ахуйн ажилтан , уламжлалт мал ахуйн фермер, эрчимжсэн мал аж ахуйн фермер мэргэжлийн хөтөлбөрүүд шинээр нээсэн.	90%
69		2.4.1.2. Алслагдсан бүс нутагт үүрэн холбооны дахин дамжуулах станц байгуулж, интернетийн сүлжээг өргөжүүлнэ.	2021 - 2024		2		

70	2.5.1. Ажил эрхэлдэггүй, мэргэжлийн сургалтад хамрагдаагүй залуучуудын нийт хүн амд эзлэх хувийг бууруулна.	2.5.1.1. Ажил эрхэлдэггүй, боловсрол эсвэл сургалтад хамрагдаагүй залуучуудын нийт хүн амд эзлэх хувийг бууруулна	2021 - 2024		22%		
71	2.5.2. Аймгийн ажиллах хүчний оролцооны түвшинг нэмэгдүүлнэ.	2.5.2.1. Аймгийн ажиллах хүчний оролцооны түвшинг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		85%		
72	2.5.3. Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын нийгмийн даатгал төлөлтийг нэмэгдүүлнэ.	2.5.3.1. Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын нийгмийн даатгал төлөлтийг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		35%		
73	2.5.4. Боловсон хүчнийг ажлын байрны захиалгад нийцүүлэн сургаж, ажилгүйдлийн түвшинг бууруулна.	2.5.4.1. Ажлын байрны захиалгад нийцүүлсэн бодлогоор ажилгүйдлийн түвшинг бууруулна	2021 - 2024		3%		
74	2.5.5. Хөдөлмөрийн насны хүн амд эзлэх хөдөлмөр эрхлэлтийн хувийг нэмэгдүүлнэ.	2.5.5.1. Мэргэжлийн сургалтын байгууллагын сургалтын технологи, арга зүй, орчин нөхцөлийг сайжруулна	2021 - 2024		3		
75		2.5.5.2. Үйлчилгээний салбарт ажиллагсдыг мэргэжлийн сургуульд бэлтгэнэ	2021 - 2024		330		
76	2.5.6. Албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийг цахимжуулж ашиглалтыг нэмэгдүүлнэ.	2.5.6.1. Аймгийн хөдөлмөрийн биржийн үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ.	2023		1		
77	2.5.7. Аймгийн хэмжээнд хувийн хэвшилд ажиллагсдын тоог нэмэгдүүлнэ.	2.5.7.1. Хөдөлмөрийн үнэлэмжийг цагаар болон хоногоор тооцох аргачлалыг мөрдлөг болгох нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулна	2021 - 2024		8		
78	2.5.8. Гэр бүлд чиглэсэн арга хэмжээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.	2.5.8.1. Гэр бүлд зөвлөгөө өгөх сэтгэл зүйн төв байгуулна.	2023		1		
79		2.5.8.2. "Залуу гэр бүл" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		630		
80	2.5.9. Хүүхэд хөгжил, хамгааллын үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ.	2.5.9.1. Хүүхэд хөгжил, хамгааллын үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ	2021 - 2024		10%		
81	2.5.10. Гэр бүлийн хүчирхийллийн хохирогчийг хамгаалах үйлчилгээний чанарыг сайжруулна.	2.5.10.1. Аймгийн нэг цэгийн үйлчилгээний төвийн үйл ажиллагааг сайжруулна.	2022 - 2024		12		
82		2.5.10.2. Архины хамааралтай гэр бүлд чиглэсэн арга хэмжээ зохион байгуулна	2021 - 2024		61		

83	2.5.11. Хүүхэд хамгааллын хариу үйлчилгээний чанарыг сайжруулна.	2.5.11.1. Хамтарсан багийн үйл ажиллагааг сайжруулна	2021 - 2024		270		
84		2.5.11.2. Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны үйл ажиллагааг сайжруулна	2021 - 2024		98%		
85		2.5.11.3. Иргэд, олон нийтэд хүүхэд хамгааллын нөлөөллийн үйл ажиллагаа зохион байгуулна.	2022 - 2024		2		
86	2.5.12. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөдөлмөр эрхлэх түвшинг нэмэгдүүлнэ.	2.5.12.1. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөгжлийн төв байгуулна.	2023		1		
87	2.5.13. Хөдөлмөр эрхлэлтийн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх ахмадуудыг дэмжинэ.	2.5.13.1. Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх ахмадуудын мэдээллийн санг бий болгоно	2021 - 2024		250		
88		2.5.13.2. Сумын ахмадын хорооны үйл ажиллагааг дэмжинэ	2021 - 2024		10		
89	2.5.14. Залуучуудын хөгжлийн төвийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ.	2.5.14.1. Зарим суманд залуучуудын хөгжлийн төв байгуулна	2021 - 2024				
90		2.5.14.2. Аймгийн залуучуудын хөгжлийн төвийн үйл ажиллагааг дэмжинэ	2021 - 2024		1200		
91	2.5.15. Гэр бүлийн гишүүдийн жендэрийн эрх тэгш байдлын талаарх ойлголт хандлагыг нэмэгдүүлэх нөлөөллийн арга хэмжээ зохион байгуулна.	2.5.15.1. Гэр бүлийн гишүүдийн жендэрийн эрх тэгш байдлын талаарх ойлголт хандлагыг нэмэгдүүлэх нөлөөллийн арга хэмжээ зохион байгуулна	2021 - 2024		3%		
92	2.5.16. Халамж зайлшгүй хүрэх шаардлагатай зорилтот бүлгүүдэд халамжийн үйлчилгээг хүртээмжтэй хүргэнэ.	2.5.16.1. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлэх дэмжлэгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		2120		
93		2.5.16.2. "Хүнсний талон" олгох үйл ажиллагааг зорилтот өрхөд хүргэнэ	2021 - 2024		1158		
94	2.6.1. "Үндэсний бахархал, Монгол өв соёл" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2.6.1.1. Суралцагчдад зориулсан Монгол эх оронч үзэл төлөвшүүлэх нөлөөллийн ажлыг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		5000		
95		2.6.1.2. Монгол зан заншил, өв соёлыг сурталчлан таниулах сургалтын танхим байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		12000		

96		2.6.1.3. Соёлын биет бус өвийг өвлөн тээгчдийг бүртгэн баримтжуулж, түгээн дэлгэрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		560		
97		2.6.1.4. Өрх бүр угийн бичгээ хөтөлж хэвшинэ	2021 - 2024		15000		
98	2.6.2. Соёлын биет болон биет бус өвийн судалгаа, мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгож, өвлөн	2.6.2.1. Соёлын биет болон биет бус өвийн судалгаа, мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгоно	2021 - 2024		50		
99	уламжлагчдыг өсвөр үе, залуучуудад сурталчлан таниулж, өвлөн уламжлуулна.	2.6.2.2. Биет бус өвийг хамгаалах, өвлүүлэхэд зориулж видео контент бэлтгэнэ	2021 - 2024		15		
100	2.6.3. Номын сангийн цахим сан хөмрөгийн эзлэх хувийг нэмэгдүүлнэ.	2.6.3.1. Номын сангийн цахим сан, фондыг баяжуулна	2021 - 2024		2%		
101	2.6.4. Үндэсний бахархал, Монгол өв соёлоо өвлүүлэхэд чиглэсэн аялал жуулчлалын шинэ	2.6.4.1. Цахим орчин дахь аялал жуулчлалын мэдээллийг нэгдсэн сувгаар түгээнэ.	2021 - 2024		100		
102	бүтээгдэхүүн бий болгоно.	2.6.4.2. Түүхэн дурсгалт газруудыг аялал жуулчлалын маршрутад оруулна.	2021 - 2024		10		
103	2.6.5. Монгол хэл, бичгийн нийтийн болон албан хэргийн хэрэглээг өргөжүүлнэ.	2.6.5.1. Аймгийн бүх шатны сургалтын байгууллагын суралцагчдын эх хэл, бичиг соёлыг эзэмшсэн түвшинг ахиулна.	2021 - 2024		70%		
104		2.6.5.2. Аймгийн хэмжээнд Үндэсний бичгийн шат дараалсан сургалтыг зохион байгуулна.	2021 - 2024		80%		
105		2.6.5.3. Хувийн байгууллагуудын хаягжилт, барааны тэмдэгт, шошго зэрэгт Үндэсний бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2023		100%		
106	2.6.6. Соёлын биет, биет бус өвийн хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулна.	2.6.6.1. Музейн хосгүй ховор үнэт дурсгал, үзмэр эд өлгийн зүйлийг бүртгэлжүүлэн, даатгалд хамруулна	2021 - 2024		20		
107		2.6.6.2. Ховор эд өлгийн зүйлс эзэмшигчдэд гэрчилгээ олгож, урамшуулна	2021 - 2024		1		
108		2.6.6.3. "Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл-II" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		95%		

109	2.6.7. Соёл урлагийн үйлчилгээний чанар хүртээмж, нэр төрөл, хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	2.6.7.1. Мэргэжлийн урлагийн байгууллага, соёлын төвүүдийг шаардлагатай хөгжмийн зэмсэг, хувцас, хэрэглэлээр хангана	2021 - 2024		47%		
110		2.6.7.2. "Цахим соёл" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		40%		
111		2.6.7.3. "Бүх нийтийн соёлын боловсрол" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		60%		
112	2.6.8. Соёл урлагийн салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулна.	2.6.8.1. Соёл урлагийн салбарыг мэргэжлийн боловсон хүчнээр бүрэн хангаж, мэргэшүүлэх ажлыг шат дараатай зохион байгуулна	2021 - 2024		68.6%		
3. ГУРАВ. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО							
113	3.1.1. Макро эдийн засгийг хөгжүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааг эрчимжүүлнэ.	3.1.1.1. Аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		2%		
114	3.1.2. Орон нутгийн эдийн засгийн бүтцийг шинэчлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагаа явуулна.	3.1.2.1. Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд боловсруулах үйлдвэрлэлийн нэмэгдэл өртгийн эзлэх хувийг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024		27.6%		
115		3.1.2.2. Үйлчилгээний салбар /аялал жуулчлал/-ын салбарын нэмэгдэл өртгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувийг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		47.0%		
116		3.1.2.3. Хөдөө аж ахуйн салбарын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувийг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		25.4%		
117		3.1.2.4. Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд хувийн хэвшлийн нэмэгдэл бүтээгдэхүүний эзлэх хувийг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		79.3%		

118	3.1.3. Орон нутгийн татварын орлогыг нэмэгдүүлнэ.	3.1.3.1. Орон нутгийн татварын орлогыг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		9757.6	2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар орон нутгийн татварын орлого төлөвлөгөөгөөр 6,6 тэрбум төгрөгнөөс 6,7 тэрбум төгрөгний орлого орж татварын орлого 101,9 хувиар давж биелэсэн байна. Аймгийн төсвийн орлого 545,1 сая төгрөгөөр тасарч сумдын төсвийн орлого 752,8 сая төгрөгөөр давж биелсэн байна	100%
119	3.1.4. Төсвийн үр ашигтай, ил тод, шуурхай байдлыг хангуулна.	3.1.4.1. Төсвийн үр ашигтай, ил тод, шуурхай байдлыг хангуулна	2021 - 2024		26347.4	2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар орон нутгийн төсвийн зарлага төлөвлөгөөгөөр 32,6 тэрбум төгрөгнөөс 21,5 тэрбум төгрөгний зарлага гарсан байна. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу хэмнэгдэх зардалуудыг хэмнэж ажилласан.	70%
120	3.1.5. Үйлдвэрийн аргаар боловсруулсан махны хэрэглээ, экспортыг нэмэгдүүлнэ.	3.1.5.1. Жилд 500-1000 тонн мах боловсруулах хүчин чадалтай махны үйлдвэрүүдийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлнэ	2021 - 2024		5821.26		
121		3.1.5.2. Орон нутгийн нөөцөд тулгуурлан бие даасан махны экспортын гэрээ хэлэлцээрт оролцоно	2021 - 2024		8	2022 онд Эрдэнэт мах маркет ХХК Тосонцэнгэл сумын Мах Маркет ХХК тай мал мах бэлтгэн нийлүүлэх гэрээ байгуулан 2022 онд 40 гаруй тонн мах бэлтгэн нийлүүлсэн байна. Мах боловсруулах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа Завхан хүнс групп ХХК, Нисэг-Агро ХХК, Баян Нью пүүд центури ХХК, Тэс Шим хоршоо нь үйл ажиллагаа явуулж байна. Одоогийн байдлаар олон улсын гэрээ хэлэлцээр хийгдээгүй байна.	30%
122	3.1.6. Орон нутаг дахь үйлдвэрлэлийн аргаар боловсруулсан сүү, сүүн бүтээгдэхүүний гарцыг нэмэгдүүлнэ.	3.1.6.3. Гэрийн нөхцөлд боловсруулсан цагаан идээний сав баглаа боодлыг сайжруулна	2021 - 2024		8		

123	3.1.7. Малаас гаралтай бүтээгдэхүүнийг боловсруулах үйлдвэрлэлээр дамжуулж, хөдөө аж ахуйн салбарын орлогыг нэмэгдүүлнэ.	3.1.7.1. Малын дайвар бүтээгдэхүүнийг стандартын дагуу бэлтгэж, хагас боловсруулан, зах зээлд нийлүүлэх цехийн үйл ажиллагааг дэмжинэ	2021 - 2024		14		
124		3.1.7.2. Махны эрүүл ахуй, чанар стандартад хяналт тавьж экспортлогч үйлдвэрүүдтэй уялдуулан борлуулалтад дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		30%		
125	3.1.8. Орон нутгийн барилгын материалын нөөцөд тулгуурлан, хөнгөн үйлдвэрүүдийг байгуулж, борлуулалтын сүлжээг бий болгоно.	3.1.8.1. Зарим суманд импортын бэлдэцийг ашиглан мод, модон эдлэлийн үйлдвэр байгуулна.	2023		2		
126		3.1.8.2. Хувийн орон сууцны бэлдэцийг нийлүүлэх төвлөрсөн цэгүүд бий болгоно	2021 - 2024		1		
127		3.1.8.3. Шахмал түлшний үйлдвэр байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	2022 - 2024				
128		3.1.8.4. Ханын дүүргэлтийн материал үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ	2022 - 2024				
129		3.1.8.5. Барилгын цутгалтад ашиглах хайрганы үйлдвэрийг байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	2022 - 2024				
130	3.1.9. Гамшгийн үеийн эдийн засгийг тогтворжуулж, хувийн салбарын санхүүгийн чадамжийг дээшлүүлнэ.	3.1.9.1. Гамшгийн үед хувийн салбарын санхүүгийн алдагдлыг багасгана	2021 - 2024		15		

131		3.1.9.2. Гамшгийн үед төр, хувийн хэвшлийн бэлэн байдлыг хангуулан, хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ	2021 - 2024		10	Аймгийн засаг даргын А/160, А/161 дүгээр захирамжаар “Гамшгаас хамгаалах алба мэргэжлийн ангийг шинэчлэн байгуулах” “Хариу арга хэмжээ зохион байгуулах салбар хоорондын баг томилох тухай” захирамжаар томилон хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Мөн 24 сум, Их дээд сургууль, коллеж 3, Ерөнхий боловсролын 29, төрийн болон хувийн хэвшлийн 41 сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагууд, гамшгаас хамгаалах 10 алба, 35 мэргэжлийн ангийн төлөвлөгөөнд тодотгол хийж мэргэжлийн удирдлагаар хангаж ажиллаа. Монгол улсын Шадар сайд, Улсын Онцгой комиссын даргын Стратегийн команд штабын сургуульд оролцох тухай, Онцгой байдлын ерөнхий газрын дэд даргын чиглэл хүргүүлэх тухай 3/742 дугаар үүргийн дагуу 2023.06.07-09-ны өдрүүдэд тус дадлага	90%
132		3.1.9.3. Гамшгийн үеийн нөхцөл байдалтай уялдуулан стратегийн нөөц бүрдүүлнэ.	2021 - 2024		15		
133	3.1.10. Технологи, мэдээллийн паркард суурилсан хөдөө аж ахуй, хүнс, барилга, биотехнологийн туршилтын лабораториудыг байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	3.1.10.1. Сүлжээ дэлгүүрүүдэд нийлүүлэх малын гаралтай бүтээгдэхүүний чанарын баталгаажуулалт хийх лабораторийн тоног төхөөрөмжийг сайжруулна.	2023 - 2024		10		
134		3.1.10.2. Инженер техникийн салбарын мэргэжилтэн болон чадварлаг боловсон хүчнийг бодлогоор дэмжинэ	2021 - 2024		15		
135	3.1.11. Орон нутгийн брэнд бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэлийн түвшинд	3.1.11.1. Гарааны бизнес төслүүдийн санхүүжилтийг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		120		

136	хөгжүүлнэ.	3.1.11.2. Улс, бүс нутаг, аймагт үзэсгэлэн худалдааг зохион байгуулна	2021 - 2024		5		
137		3.1.11.3. Аймгийн хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, үйлчилгээг нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		29192.41		
138		3.1.11.4. Орон нутгийн брэнд бүтээгдэхүүнийг нийлүүлэх тээвэр, логистикийн төвүүдийг томоохон хотуудад байгуулна.	2022 - 2024				
139		3.1.11.5. Орон нутгийн брэнд бүтээгдэхүүнийг борлуулахад дэмжлэг үзүүлэх төв байгуулна.	2022 - 2024		1		
140		3.1.11.6. Орон нутгийн давуу талыг түшиглэн хөрш зэргэлдээ улс, аймгуудад бүтээгдэхүүн нийлүүлэх сувгийг өргөжүүлнэ	2021 - 2024		15		
141		3.1.11.7. Орон нутгийн брэнд бүтээгдэхүүнийг борлуулдаг албан ёсны платформ бий болгож борлуулалтыг дэмжинэ	2021 - 2024		20000		
142		3.1.11.8. "Завханд үйлдвэрлэв" лого-г эзэмшүүлж үйлдвэрлэгчдийг дэмжинэ	2021 - 2024		50		
143		3.1.12. Төрийн худалдан авах ажиллагаагаар дамжуулан орон нутгийн жижиг дунд үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний борлуулалтыг дэмжинэ.	3.1.12.1. Томоохон төслүүдийг орон нутгийн цахим сүлжээнд байршуулж, иргэдийн оролцох боломжийг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		100%	
144	3.1.13. Бичил, жижиг, дунд үйлдвэрлэлийн бэлтгэн нийлүүлэлт, борлуулалтын тогтолцоог кластерын зарчмаар хөгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	3.1.13.2. Маркетингийн үйлчилгээ үзүүлэх зөвлөх компаниудтай хамтран ажиллана	2021 - 2024		-		
145	3.1.14. Гарааны бизнес эхлүүлж буй аж ахуйн нэгж, иргэдийн "Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх сан", "сум хөгжүүлэх сан", "хөдөлмөр эрхлэлтийг	3.1.14.1. ЖДҮҮХС, СХС, ХЭДС -ийн зээлийн материал бүрдүүлэлт, шалгаруулалтыг цахим системээр дамжуулан хийнэ	2021 - 2024		20%		

146	дэмжих сан"-ийн зээлийн хамрагдалтыг нэмэгдүүлнэ.	3.1.14.2. Банкууд, бизнес эрхлэгчдийн уулзалт зохион байгуулна	2021 - 2024		1000		
147		3.1.14.3. СХС, ЖДҮХС, ХЭДС-ийн зээлийг орон нутгийн үйлдвэрлэлийн тэргүүлэх чиглэлтэй уялдуулна	2021 - 2024		40%		
148		3.1.14.4. Банкны болон төслийн зээлийн шалгуурт шинэ бизнесийг дэмжих хэмжээг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		20%		
149	3.1.15. Малчид, тариаланчид, сумын төвийн өрхүүдийн хамтын сан, хоршооны үйл ажиллагааг дэмжиж, өрхийн орлогын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлнэ.	3.1.15.1. Малчдын бүлэг, хоршоонд тулгуурлан мал нядалгааны цех байгуулах үйл ажиллагааг дэмжинэ.	2022 - 2024		2		
150		3.1.15.2. Орон нутагт хэрэгжиж буй төслүүдийн дэмжлэгтэй байгуулагдсан бүлэг, хоршоодын үйл ажиллагааг дэмжинэ	2021 - 2024		400		
151		3.1.15.3. Хөрөнгийн зах зээлийн мэдлэг олгох түргэвчилсэн сургалтуудыг зохион байгуулна	2021 - 2024		250		
152		3.1.15.4. Бизнес эрхлэгчдэд "Зээлийн батлан даалтын сан"-гаас дэмжлэг үзүүлэхэд зуучлах үйлчилгээг өргөжүүлнэ	2021 - 2024		4%		
153		3.1.15.5. Өрхүүдэд санхүүгийн боловсрол олгох сургалт сурталчилгааг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		4000		
154	3.2.1. Уул уурхайн ил тод, хариуцлагатай байдлыг нэмэгдүүлнэ.	3.2.1.1. Үйл ажиллагаа явуулж буй уул уурхайн компаниудтай хариуцлагын гэрээ байгуулж ажиллана	2021 - 2024		2		
155		3.2.1.2. Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг сайжруулж, тусгай зөвшөөрөл дахин олгохыг дэмжихгүй.	2021 - 2024		3		
156		3.2.1.3. Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлыг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		1		

157		3.2.1.4. Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн байршуулсан барьцаа хөрөнгийн ашиглалт, зарцуулалтад хяналт тавина	2021 - 2024		100%		
158	3.3.1. Эрүүл, өндөр ашиг шимт мал сүргийг үржүүлнэ.	3.3.1.1. "Чинээлэг малчин" арга хэмжээ хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		360		
159		3.3.1.2. Малын эрүүл мэндийн мөшгөх тогтолцоог ISO стандартад нийцүүлнэ	2021 - 2024		150000		
160		3.3.1.3. Хөдөө аж ахуйн тасаг, мал эмнэлгийн тасаг, мал эмнэлэг үйлчилгээний нэгжүүдийн ажиллах нөхцлийг сайжруулна	2021 - 2024		7		
161		3.3.1.4. Эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлнэ	2021 - 2024		33		
162		3.3.1.5. Малын халдварт, гоц халдварт өвчнөөр тайван бүсийг бий болгоно.	2022 - 2024		2		
163		3.3.1.6. Мал сүргийн чанар, үүлдэр угсааг сайжруулахад "Завхан цөм сүргийн салбар" тай хамтран ажиллана	2021 - 2024		5		
164		3.3.1.7. Мал сүргийг халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамрагдалтыг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		40%		
165	3.3.2. Бэлчээр ашиглалтыг сайжруулан, малын тэжээл тариалалтыг нэмэгдүүлнэ.	3.3.2.1. Атаршсан тариалангийн талбайг эргэлтэд оруулж, малын тэжээл тариалалтыг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		2200		
166		3.3.2.2. Услалтын системийг сэргээн засварлана.	2022 - 2024				
167		3.3.2.3. Усны хайгуул судалгааг хийж, уст цэгийн тоог нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		558		
168		3.3.2.4. Бэлчээрийн ургамалын нөхөн сэргээлт, тариалалтыг нэмэгдүүлнэ.	2022 - 2024				
169		3.3.2.5. Малын эрдэс, тэжээлийн үйлдвэр байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	2022 - 2023		1		

170		3.3.2.6. Малын тэжээл болон хүнсний ногоо тариалагчдын техник дундын төв байгуулна	2021 - 2024		-		
171		3.3.2.7. Бэлчээр ашиглагчдын хэсгийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, "Малчдын дундын сан"-г байгуулна	2021 - 2024		220		
172	3.3.3. Мал, малын гаралтай түүхий эд бүтээгдэхүүний борлуулалтын сүлжээг бий болгоно.	3.3.3.1. Завханд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнийг нэгтгэн томоохон зах зээлд борлуулах бүтцийг бий болгоход дэмжлэг үзүүлнэ.	2023		1		
173	3.3.4. Малчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	3.3.4.1. Малчдын залуу үеийг бэлдэнэ	2021 - 2024		300		
174		3.3.4.2. Хүн амын усан хангамжийг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		8		
175		3.3.4.3. Малчдыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулан, эрүүл дадал хэвшил төлөвшүүлнэ	2021 - 2024		7000		
176		3.3.4.4. Малчид өвөлжөөндөө орон сууцтай болоход дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		150		
177		3.3.4.5. Малчид, малчдын бүлэг, хоршооны сайн туршлагыг түгээн дэлгэрүүлж, алдаршуулна	2021 - 2024		400		
178	3.3.5. Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг дэмжиж, борлуулалтын сүлжээг өргөжүүлнэ.	3.3.5.1. Төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэний тариалалт, хадгалалт, борлуулалтыг дэмжинэ	2021 - 2024		45%		
179		3.3.5.2. Хүнсний ногооны механикжсан зоорь байгуулах үйл ажиллагааг эхлүүлнэ.	2022 - 2023		1		
180		3.3.5.3. "Завханы улаан хальст саримс"-ийг брэндийн түвшинд хөгжүүлнэ	2021 - 2024		30		
181	3.3.6. Төв суурин газрын хүн амыг түшиглэн хүлэмжийн аж ахуйг хөгжүүлнэ.	3.3.6.1. Төв суурин газрын хүн амыг түшиглэн хүлэмжийн аж ахуйг хөгжүүлнэ	2021 - 2023		2400		
182	3.3.7. Тариаланчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, залуу тариаланч бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	3.3.7.1. Тариаланчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, залуу тариаланч бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		200		

183	3.4.1. Аймгийн аялал жуулчлалын маршрутад түшиглэн үйлчилгээ, мэдээллийн төв байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	3.4.1.1. Аялал жуулчлалын мэдээллийн төвийн үйл ажиллагааг сайжруулна.	2022 - 2024				
184	3.4.1. Аймгийн аялал жуулчлалын маршрутад түшиглэн үйлчилгээ, мэдээллийн төв байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	3.4.1.2. Аялал жуулчлалын гол, туслах маршрутын дагуу эко ариун цэврийн байгууламж бий болгоно	2021 - 2024		6		
185		3.4.1.3. Амрах, үдлэх цэгүүд байгуулна	2021 - 2024		6		
186	3.4.2. "Улаагчны хар нуур", "Отгонтэнгэр хайрхан"-ыг түшиглэн аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	3.4.2.1. "Улаагчны хар нуур", "Отгонтэнгэр хайрхан" -ыг түшиглэн аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ	2022 - 2024		40000		
187	3.4.3. Завхан аймагт аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх маркетингийн арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	3.4.3.1. "Zavkhan.travel" сайт, аппликэйшн, видео контент, танилцуулгыг олон нийтэд сурталчлан, хэрэглээг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		4500		
188		3.4.3.2. Аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн үйлчилгээг сурталчилна	2021 - 2024		60%		
189		3.4.3.3. Аялал жуулчлалын салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулна	2021 - 2024		4		
190	3.5.1. Эрчим хүчний хангамжийг нэмэгдүүлнэ.	3.5.1.1. Улиастай суманд дулааны станц барина.	2022 - 2024		1		
191		3.5.1.2. 21-р зуун хорооллын инженерийн дэд бүтцийг бий болгоно.	2021 - 2024		-		
192		3.5.1.3. Сумдын доторх цахилгаан дамжуулах агаарын шугам сүлжээг үе шаттай шинэчилнэ.	2022 - 2024		25%		
193		3.5.1.4. Дулааны шугамын 2-р хэлхээний шинэчлэлийн ажлыг эхлүүлнэ.	2022 - 2024				
194		3.5.1.5. Сэргээгдэх эрчим хүчний ашиглалтыг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024		300		
195	3.5.2. Аймаг, сумын төвийн нэгдсэн халаалтад холбогдсон ерхийн тоог нэмэгдүүлнэ.	3.5.2.1. Сумдыг төвлөрсөн халаалтад холбоно	2021 - 2023		24		
196	3.6.1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдэх зам, барилгын ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.	3.6.1.1. Нөмрөг сумыг "Арц суурь" хилийн боомттой холбох 199 км хатуу хучилттай авто замын ТЭЗҮ, зураг төслийг боловсруулна.	2021 - 2024		-		

197	3.6.1.2. Алтай-Улиастай чиглэлийн 194 км хатуу хучилттай авто замыг барьж ашиглалтад оруулна.	2022 - 2024				
198	3.6.1.3. Улиастай сумын Богд, Чигэстэйн голд 290.3 у/м төмөр бетон гүүр барина.	2022 - 2024				
199	3.6.1.4. Доной хөндийгөөс Улаагчны хар нуур хүртэлх 74 км хатуу хучилттай авто замыг барьж эхлүүлнэ.	2022 - 2024				
200	3.6.1.5. Доной нисэх буудлыг олон улсын зэрэглэлтэй болгох ТЭЗҮ, зураг төсөл боловсруулна.	2022				
201	3.6.1.6. Зарим сумыг улсын чанартай хатуу хучилттай авто замтай холбоно.	2022 - 2024		30	Яруу сум-26 км, Идэр сум-12 км, Түдэвтэй-7км, Сантмаргаз-50 км Цэцэн-Уул-36 км тус сумдыг хатуу хучилттай авто замтай холбохоор төлөвлөж байна. Идэр сум хүртэлх 12 км хатуу хучилттай авто замын зураг төсвийг "Эн Би Си Си" ХХК гүйцэтгэж байна.	30%
202	3.6.1.7. Шаардлагатай газруудад сайжруулсан шороон зам, гүүр, хатуу хучилттай замын арчлалт засварыг хийж, шинээр барина	2021 - 2024		20	ОНХС-ийн 17сая төгрөгийн санхүүжилтээр "Жинчин гранд" ХХК-тай гэрээ байгуулж, гэрээний дагуу барилгын ажил хийгдэж байна. Тус ажил 90% гүйцэтгэлтэй байна. ОНХС-ийн 45,2 сая төгрөгийн санхүүжилт шийдвэрлэж, тендер зарлуулан "Жинчин гранд" ХХК шалгарч гэрээ байгуулсан. Тус ажил 90% гүйцэтгэлтэй байна. ОНЗС-ийн хөрөнгө оруулалтын 80 сая төгрөгийн санхүүжилтээр Нутгийн удирдлагын ордны зүүн талын авто зогсоолыг засварлахаар тендер зарлан "Эко эвсэг зам" ХХК шалгарч гэрээ байгуулсан. Тус ажил 20% гүйцэтгэлтэй байна.	70%

203	3.6.2. Нийтийн тээврийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна.	3.6.2.1. Нийтийн тээврийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна	2021 - 2024		7	2022 онд ОНХС-ийн 80 сая төгрөгийн санхүүжилтээр бага оврын 1 автобус авсан. 2023 онд 2 автобус авахаар төлөвлөж байна.	0%
204	3.7.1. Сумын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг боловсруулж, хамрах хүрээг нэмэгдүүлнэ.	3.7.1.2. Сумын тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг веб хувилбарт оруулан, иргэдэд нээлттэй байдлаар зохион байгуулна	2021 - 2024		15	egazar.gov.mn цахим сайтаар Завхан аймгийн 24 сумын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг Веб хувилбарт оруулан иргэдэд нээлттэй байдлаар байршуулсан. Иргэн бүр цахим сайтад орж үзэх боломжтой болсон	100%
205		3.7.1.1. Барилгын лабораторийн үйл ажиллагааг өргөжүүлж, техник хяналтыг сайжруулна.	2022			2022 оны Орон нутгийн төсөвт 50.0 сая төгрөг батлуулж, холбогч материалын иж бүрэн тоног төхөөрөмжийг аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын барилгын материалын лабораторит нийлүүлсэн. Дүүргэгч, холбогч материал, явган замын хавтан, ердийн тоосго, хөнгөн блок, бетоны бат бэх, орц горим тогтоох зэрэг 7 төрлийн иж бүрэн шинжилгээ хийгдэж байна. Цаашид тоног төхөөрөмж нэмж нийлүүлэх шаардлагатай байна.	70%

206	3.7.2. Газар, үл хөдлөх хөрөнгийн нэгдсэн бүртгэл, үнэлгээ, төлбөр, татварыг биржийн системээр хөгжүүлнэ.	3.7.2.1. Аймгийн хэмжээнд газрын биржийг хэрэглээнд нэвтрүүлнэ	2021 - 2024		2565	2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар Аймгийн хэмжээнд нийт 18 сумд Газрын дуудлага худалдаа зохион байгуулах ажлын хэсэг байгуулж, байршилд газрын цахим дуудлага худалдааг зохион байгуулаад байна. Тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу газрын цахим биржид 65 дуудлага худалдаа 185 оролцогч газрын дуудлага худалдаанд оролцож 486.9 сая , төгрөг Төрийн сангийн 100090000967 тоот дансанд төвлөрүүлээд байна. Дахин дуудлага худалдаа зохион байгуулагдаж байна.	70%
-----	---	--	-------------	--	------	---	-----

207	3.7.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар шинээр хийгдэх барилга, байгууламж, засвар, их засварын ажлыг эрэмбэлж үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ.	3.7.3.1. Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдэх барилга, байгууламж, засвар, их засварын ажлыг эрэмбэлж үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ	2021 - 2024		-	2023 он барилга байгууламж, их засварын ажлыг эрэмбэлж зайлшгүй хийх шаардлагатай ажлуудын жагсаалтыг гаргасан. 2023 онд Улсын төсвийн санхүүжилтэд шинээр баригдах барилга байгууламжийг 21 аймгийн нийт ажлыг бүгдийг хассан. 2023 онд Орон нутгийн төсвөөр зайлшгүй шинээр барих шаардлагатай 8-н барилга байгууламжийн зураг төсөл, төсвийг 165.0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр хийлгэж байна. Эхний ээлжинд засвар хийх шаардлагатай Хүүхдийн тасгийн засварт 94.5 сая, Тосонцэнгэл сумын соёлын төвийн барилгад 130.0 сая, Тэс сумын соёлын төвийн барилгад 179.9 сая, Эрдэнэхайрхан сумын спорт заалны барилгад 50.0 сая, Улиастай сумын 4-р цэцэрлэгийн барилгын дээврийн засаварт 100.0 сая, Баянхайрхан сумын дотуур байрны барилгад 150.0 сая, Отгон сумын	70%
4. ДӨРӨВ. ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО							

208	4.1.1. Ухаалаг системд суурилсан төрийн үйлчилгээг иргэдэд хүргэнэ.	4.1.1.1. e-mongolia цахим хэрэглэгдэхүүнийг иргэдэд сурталчилж, хэрэглээг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		60%	Төрийн цахим үйлчилгээний зохицуулалтын газрын харьяа завхан аймаг дахь төрийн цахим үйлчилгээний хэлтэс шинээр байгуулагдаж операторын горим болон киоск машин, утасны аппликейшнаар үйлчилгээ хүргэх цэгүүдийн тоог нэмэгдүүлж, цахим үйлчилгээний талаарх мэдээллийг олон нийтэд сурталчлах, танилцуулах, нээлтийн арга хэмжээг зохион байгуулж бусад шаардлагатай зүйлийн дэмжлэг үзүүлэн ажиллаж байна. “Шинэ сэргэлтийн бодлого”-д тусгагдсан Төрийн бүтээмжийг сайжруулах шинэчлэлтийг хэрэгжүүлэх, төрийн байгууллага цахим хэлбэрээр үйлчилгээ үзүүлэх шаардлагыг тогтоох, байгууллага, албан тушаалтан иргэнтэй шууд харьцах замаар үйлчилгээ үзүүлдэг байдлыг халах арга хэмжээг үе шаттай авч хэрэгжүүлэх зорилгоор	50%
209		4.1.1.2. Төрийн архивын цаасан баримтыг тоон хэлбэрт шилжүүлэх ажиллагааг эрчимжүүлнэ.	2021 - 2024		295 хөмрөг 1046 данс		

210	4.1.2. Төрийн албан хаагчдыг цахим хэрэглэгдэхүүн ашиглан сургана.	4.1.2.1. Төрийн байгууллагын дотоод үйл ажиллагаанд удирдлагын системийг нэвтрүүлнэ.	2021 - 2024		25	Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам, И Монгол академитай хамтран Төрийн байгууллагын дотоод үйл ажиллагааны удирдлагын нэгдсэн ер. е mongolia портал системийг нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулж аймгийн Засаг даргын Тамгын газар болон хэлтэс агентлаг нэвтрүүлсэн бол энэ онд 24 сумдын 100 гаруй байгууллага тус системтэй холбогдоод байна. Системтэй холбоотой сургалтыг төрийн албан хаагчдад тогтмол хийж, заавар зөвлөгөө өгч байна. Мөн албан бичиг солилцооны дундын docX системд байгууллагууд ээлж дараатай холбогдож байна.	50%
211		4.1.2.2. Хурал, уулзалт зохион байгуулах онлайн танхимтай болно.	2022 - 2024		6		
212	4.1.3. Төрийн үйлчилгээнд чанарын стандарт нэвтрүүлж, иргэд, олон нийт хяналт тавих нөхцөл бүрдүүлнэ.	4.1.3.1. Чанарын удирдлагын нэгдсэн тогтолцоог нэвтрүүлсэн төрийн байгууллагыг нэмэгдүүлж, иргэдийн оролцоотой хяналт, үнэлгээг бэхжүүлнэ	2021 - 2024		6		

213	4.2.1. Иргэдээ сонсдог, иргэдийн санал бодолд тулгуурлан шийдвэр гаргадаг тогтолцоог бэхжүүлнэ.	4.2.1.1. Иргэдийн санал бодлыг сонсох цахим хэрэглэгдэхүүнийг бий болгоно.	2021 - 2024		3	Төрийн албан хаагч болон төрийн үйлчилгээний оператор ажилтныг сургах сургалтанд 25 албан хаагч, орон нутгийн иргэдэд төрийн үйлчилгээг цахимаар хэрхэн авах талаар заавар, зөвлөмж өгөх, цахим жишиг аймаг болоход мэргэжил арга зүйн зөвлөмжөөр хангах, орон нутгийн иргэд болон төрийн албан хаагчдад мэдээллийн технологийн ур чадвар олгох сургалтуудыг 2 удаа 1100 гаруй хүнд хийсэн. Мөн иргэдийн санал хүсэлтийг хүлээж авах зорилго бүхий call center байгуулах төлөвлөгөө гарган Цахилгаан холбоо ХХК-тай хамтран ажиллаж байна.	30%
214	4.2.2. Төр, иргэний нийгмийн байгууллага, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	4.2.2.1. Төрийн зарим чиг үүргийг иргэний нийгмийн байгууллагуудаар гүйцэтгүүлнэ.	2021 - 2024		45		

215	4.2.3. Төрийн албаны мэргэшсэн, тогтвортой байдлыг хангаж, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэнэ.	4.2.3.1. Төрийн албаны мэргэшсэн тогтвортой байдлыг хангаж, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэнэ.	2021 - 2024		70	Төрийн албан хаагчдыг сургаж дадлагдажуулах, мэргэшүүлэх сургалтын хөтөлбөрийн дагуу 2023 оны төлөвлөгөөг боловсруулж, батлуулж хэрэгжүүлж ажиллалаа. Удирдлагын академийн сургалтын төлөвлөгөөний дагуу улсын төсвийн санхүүжилтээр эрхэлсэн түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалтад, ахлах түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалт, дунд хугацааны давтан сургалт, төрийн албанд анх томилогдсон албан хаагчийг мэргэшүүлэх анхан шатны сургалт, богино хугацааны сургалтад, нийт 95 албан хаагч цахим хэлбэрээр хамрагдаж мэдлэг боловсролоо дээшлүүллээ. Мөн төрийн байгууллагуудын 2023 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу цахим сургалтыг салбар бүрээр зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 2500 гаруй албан хаагч хамрагдсан байна.	70%
-----	---	--	-------------	--	----	--	-----

216	4.2.4. Төрийн албан хаагчийн хүний нөөцийг бэлтгэж, чадавхжуулна.	4.2.4.1. Төрийн албаны бүх томилгоонд улс төрийн нөлөөллийг хязгаарлана	2021 - 2024		91%	Төрийн албан хаагчдыг сургаж дадлагажуулах, мэргэшүүлэх сургалтын хөтөлбөрийн дагуу 2023 оны төлөвлөгөөг боловсруулж, батлуулж хэрэгжүүлж байна. 2023 онд Удирдлагын академийн сургалтын төлөвлөгөөний дагуу улсын төсвийн санхүүжилтээр ахлах түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалтад 3, дунд хугацааны давтан сургалтад 25, төрийн албанд анх томилогдсон албан хаагчийг мэргэшүүлэх анхан шатны сургалтад 15, богино хугацааны сургалтад 30, нийт 73 албан хаагч цахим хэлбэрээр хамрагдаж мэдлэг боловсролоо дээшлүүллээ. Мөн төрийн байгууллагуудын 2023 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу цахим сургалтыг салбар бүрээр зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 2000 гаруй албан хаагч хамрагдсан байна. Мөн Төрийн албаны зөвлөлөөс зохион байгуулж буй 7 үндэс бүрийн "Пүрэг"	50%
-----	---	---	-------------	--	-----	---	-----

217	4.2.5. Төрийн албан хаагчийн сахилга, хариуцлагыг өндөржүүлж, шударга, ёс зүйтэй төрийн албыг төлөвшүүлнэ.	4.2.5.1. Төрийн албан хаагчийн сахилга, хариуцлагыг өндөржүүлж, шударга, ёс зүйтэй төрийн албыг төлөвшүүлнэ	2021 - 2024		62	Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан "Төрийн албан хаагчийн хүний нөөцийг бэлтгэж, чадавхжуулах, төрийн албан хаагчийн сахилга, хариуцлагыг өндөржүүлж, шударга, ёс зүйтэй төрийн албыг төлөвшүүлэх" зорилтын хүрээнд Монгол Улсын Засгийн газраас 2023-2024 оныг "Авлигатай тэмцэх жил" болгон зарлаж "Завхан аймгийн Төрийн албан хаагчдыг тодорхой хөтөлбөрт болон зорилтод арга хэмжээнүүдийг шат дараатайгаар зохион байгуулж байна.Зарласан жилийн хүрээнд төрийн байгууллагуудын тайланг хүлээн авч, "Төрийн албан хаагчийн сахилга хариуцлагыг өндөржүүлж, ёс зүйтэй төрийн албыг төлөвшүүлэх чиглэлээр шинэлэг ажил зохион байгуулж, санал санаачилга гаргасан" байгууллагуудыг шалгаруулахаар ажиллаж байна.	50%
218	4.2.6. Авлигаас ангид аймаг байна.	4.2.6.1. Авлигаас ангид аймаг байна.	2021 - 2024		88.2%		

219	4.2.7. "Аз жаргалтай ажлын байр" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	4.2.7.1. "Аз жаргалтай ажлын байр" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2021 - 2024		100%	"Аз жаргалтай ажлын байр" арга хэмжээг аймгийн Засаг даргын захирамжаар батлуулж, бүх шатны төрийн байгууллагууд хэрэгжилтийг хангаж, ажлын байрны ая тухтай орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангахад чиглэсэн ажлуудыг хийж байна. Тус хөтөлбөрийн хүрээнд ажлын орчин нөхцөлийг сайн бүрдүүлсэн, шинээр орчин бий болгосон төрийн байгууллагуудыг шалгаруулж урамшуулсан бол ажлын бүтээмжийг дээшлүүлэх зорилгоор зөөврийн компьютер, суурин компьютер, принтерээр хангах арга хэмжээг авч хэрэгжүүллээ.	70%
-----	--	--	-------------	--	------	--	-----

220	4.2.8. Хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр орон нутгийн онцлог үйл явдлыг сурталчлан, иргэдэд түгээнэ.	4.2.8.1. Хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр орон нутгийн онцлог үйл явдлыг сурталчилж, ард иргэдэд түгээнэ	2021 - 2024		150	Завхан аймагт болж буй онцлох үйл явдлын мэдээ мэдээллийг орон нутгийн болон төвийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслүүдээр ард иргэдэд чанартай, шуурхай, хүртээмжтэй хүргэн ажиллаж байна. 2023 оны хагас жилийн байдлаар орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслүүдээр 100 гаруй мэдээ мэдээлэл бэлтгэсэн. Мөн Монголын Үндэсний Олон Нийтийн телевизээр 30 гаруй удаагийн мэдээлэл нэвтрүүлж, орон нутагт зохион байгуулж буй онцлох үйл явдлын мэдээ мэдээллийг улс орон даяар үзэгчдэд хүргэлээ. Завхан толь сонин, Монголын үнэн сонин, Мэдээллийн эрин үе сонингуудтай гэрээ хийж хамтран ажиллахаас гадна орон нутгийн телевизүүд, социал сувгуудаар дамжуулан сурталчилсан. ДДШТВ-сүвгаар орон нутгийн мэдээ мэдээллийг 24 сум, бусад аймгуудад нэвтрүүлэх зорилгоор	90%
221	4.3.1. Гэмт хэргийн гаралтыг бууруулж, илрүүлэлтийг нэмэгдүүлнэ.	4.3.1.1. Хулгайн гэмт хэргийн гаралтыг бууруулж, илрүүлэлтийг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024		63%	Нийт мал хулгайлах 21 гэмт хэрэгт мөрдөн шалгах ажиллагааг явуулж 17 гэмт хэргийг илрүүлснээр энэ төрлийн гэмт хэргийн илрүүлэлт 80.9 хувьтай байна. Аймгийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан Мал хулгайлах гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр байгуулагдсан малчдын бүлгүүдийн зөвлөгөөнийг Тэс, Завханмандал сумдад зохион байгуулж мэдээллээр ханган ажилласан.	70%

222		4.3.1.2. Хүүхдийг гэр бүлийн хүчирхийлэл,гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлнэ.	2021 - 2024		70	Насанд хүрээгүй хүний эсрэг гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор аймгийн Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөл, Гэр бүл хүүхэд залуучуудын хөгжлийн газар, Онцгой байдлын газар, Эрүүл мэндийн газар, Боловсролын газар, Хүчирхийллийн эсрэг хамтын хүч, Сэтгэлийн гоёл зэрэг төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран “Нуугдмал”, “Хүүхэд хамгаалал”, “Хяналт-2”, “Цогц сургалт”, “Хамтдаа хамгаалъя”, “Анзаар” зэрэг нэгдсэн болон хэсэгчилсэн арга хэмжээг нутаг дэвгэрийн онцлогт тулгуурлан зохион байгуулан ажиллаж байна. Зохион байгуулсан арга хэмжээний хүрээнд 2022-2023 оны хичээлийн жилд хамтран ажиллах төлөвлөгөө, Хамтарсан багийн гишүүдийг чадавхжуулах сургалт, Бидний дэм бусдад	90%
223		4.3.1.3. Мэдээлэл, удирдлагын системийг боловсронгуй болгож, төв суурин газрыг камержуулна.	2021 - 2024		67	Улиастай сумын Жинст багийг “Ногоон бүс” болгох зорилгоор “ТЕЛЕ КАМЕР” хэсэгчилсэн арга хэмжээг зохион байгуулж, бүх камертай аж ахуй нэгж, байгууллага, дэлгүүр худалдааны газруудын камерыг Монгол Улсын “Теле хяналтын системийн техникийн ерөнхий шаардлага” стандарт MNS6423:2019-д хангаж байгаа эсэхийг шалгахад Улиастай сумын хэмжээнд 89-н аж ахуй нэгжийн 793-н камер ашиглагдаж байгаагаас шаардлага хангахгүй 32 аж ахуй нэгжийн 225-н камер, гэмтэлтэй 155 камер байна.	70%

224	4.3.2. Зам тээврийн осол, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлж, замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангана.	4.3.2.1. Улсын чанартай автозамын дагуух хяналтын постуудыг тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслээр хангана	2021 - 2024		-	Энэ онд Мөрөн Улиастай чиглэлийн А1102 дугаартай улсын чанартай авто замд Улиастай сумаас Улаанбаатар хотын чиглэлд улсын дугаар илрүүлэгч LPR маркийн хяналтын камер байрлуулах 110.0 сая төгрөгийн өртөг бүхий тендерт Оргил дельта трейд ХХК шалгарч техник угсралтын ажил явагдаж байна.	50%
225		4.3.2.2. Улсын чанартай авто зам дагуух сумдад олон нийтийн цагдаа ажиллуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	2021 - 2024		30	Улиастай сумын Жинст багийг “Ногоон бүс” болгох зорилгоор “ТЕЛЕ КАМЕР” хэсэгчилсэн арга хэмжээг зохион байгуулж, бүх камертай аж ахуй нэгж, байгууллага, дэлгүүр худалдааны газруудын камерыг Монгол Улсын “Теле хяналтын системийн техникийн ерөнхий шаардлага” стандарт MNS6423:2019-д хангаж байгаа эсэхийг шалгахад Улиастай сумын хэмжээнд 89-н аж ахуй нэгжийн 793-н камер ашиглагдаж байгаагаас шаардлага хангахгүй 32 аж ахуй нэгжийн 225-н камер, гэмтэлтэй 155 камер байна. Нийтийн эзэмшлийн талбай руу харсан 59-н камер байгааг зурагжуулан цэгийн судалгааг гаргасан. Улиастай сумын Жинст багийг “Ногоон бүс” болгох зорилгоор орон нутгийн давсан орлогоос 80 сая төгрөгийг шийдвэрлүүлж гудамж, зам дагуу 13 цэгт 23-н камер байрлуулсан.	70%

226	4.3.3. Иргэдийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлнэ.	4.3.3.1. Хууль зүйн зөвлөгөө, мэдээллийн цахим сан e-khutuch.mn сайтыг өргөжүүлнэ.	2021 - 2024		6%	24 сумын эрх зүйн хөтчөөр дамжуулан нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд өөрсдийн боломжоо ашиглан эрх зүйн сургалт сурталчилгаа зохион байгуулж ажиллах чиглэл өгч, арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллаа. Чиглэлийн дагуу 24 сумд давхардсан тоогоор 2400 гаруй иргэн, төрийн албан хаагчдад эрх зүйн мэдээлэл хүргэсэн байна. Мөн аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, Хүний эрхийн комиссын референттэй хамтран 4 сумын нийт 4500 гаруй төрийн албан хаагчдад сургалт, мэдээлэл өгч ажилласан.	70%
227		4.3.3.2. Эрх зүйн хөтчийг бэлтгэнэ.	2021 - 2024		48	Аймгийн хэмжээнд эрх зүйн хөтчөөр бэлтгэгдсэн иргэдтэй гэрээ байгуулан гарын авлага, хэрэглэгдэхүүн, зөвлөмж чиглэлээр ханган ажиллаж байгаа бөгөөд иргэдэд эрх зүйн хөтчийн булан, эрх зүйн хөтчийн сайтаа ашиглан мэдээ, мэдээлэл, зөвлөгөөг түргэн шуурхай авах боломжоор хангаж ажиллаж байна. Улиастай суманд Эрх зүйн хөтчийн буланг шинээр нээн үйл ажиллагааг нь иргэдэд хүргэн ажиллаж байна. 2022 онд нийт эрх зүйн хөтчийн булангаа ашиглан эрх зүйн мэдээ, мэдээлэл авсан иргэдийн тоо 500 гаруй байна. Завхан аймгийн хэмжээнд нийт 53 эрх зүйн хөтчийг бэлтгэгдсэн бөгөөд уг хөтөч нартай 2023 онд хамтран ажиллах гэрээ байгуулан ажиллаж, гэрээний хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж байна. Одоогоор эрх зүйн хөтөчгүй сум байхгүй байна. Давтан сургалтад хамруулах төлөвлөгөөнийг Хууль	50%

228	4.4.1. Орон нутгийн хууль сахиулах байгууллагын чадавхыг бэхжүүлнэ.	4.4.1.1. Шүүхийн шинжилгээний албаны гэмт хэргийн илрүүлэлт, нотлох ажиллагаанд орчин үеийн техник, тоног төхөөрөмж ашиглалтыг нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		4	Дүрс дуу бичлэгийн шинжилгээ хийх, хүний гадаад дүр төрх адилтгах, аман зураг гаргах, программ бүхий өндөр хурдны багтаамжтай цахим системтэй болоход дэмжлэг үзүүлсэн. Шүүхийн шинжилгээний албаны гэмт хэргийн илрүүлэлт, нотлох ажиллагаанд орчин үеийн техник, тоног төхөөрөмж ашиглалтыг нэмэгдүүлэхэд зориулан жилийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан боловч Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Засгийн газрын 2021 оны 388 дугаар тогтоолын дагуу техник, тоног төхөөрөмж худалдан авахыг хориглож олгогдох боломжгүй болсон.	70%
229		4.4.1.2. Архивын баримтын хадгалалт, хамгаалалтын нөхцөлийг сайжруулна	2021 - 2024		2	2023 оны хагас жилийн байдлаар Төрийн архивын тасгийн ажилтнуудын 1 компьютерийг шинэчлэн, 5 компьютерт SSD HARD, switch төхөөрөмжийг шинэчлэн сайжруулсан. Хагас жилийн байдлаар 16 хөмрөгийн 26 дансны 121 хадгаламжийн нэгжийн 12569 хуудас баримтыг цахим хэлбэрт шилжүүлэн, 17 хөмрөгийн 18 дансны 118 хадгаламжийн нэгж баримтын 12,028 хуудас баримтаас 52536 хүний нэр, агуулгыг e-document программд шивж оруулан мэдээллийн сан үүсгэсэн.	100%

230	4.4.1.3. Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх төвийн ажилтнуудын нийгмийн баталгааг хангаж, ажиллах орчныг сайжруулна.	2021 - 2024		8	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх төвийн үйл ажиллагаанд 20 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлэхээр жилийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан одоогоор олгогдоогүй байна. 2023 оны хагас жилийн байдлаар нийт 26 иргэнийг 250 хоногийн хугацаанд байрлуулан үйлчилгээ үзүүлээд байна	70%
231	4.4.1.4. Хууль зүйн туслалцааны төвөөс төлбөрийн чадваргүй иргэнд өмгөөллийн үйлчилгээг хүртээмжтэй хүргэнэ.	2021 - 2024		300	Хууль зүйн туслалцааны төвийн аймаг дахь нэгжийн үйл ажиллагааг дэмжиж шаардлагатай ажлын өрөө тасалгааг аймгийн Нутгийн удирдлагын ордны дөрвөн давхарт гарган ажиллах нөхцөлөөр хангаад байна. Улсын өмгөөлөгчийн интернетийн зардал болон үйл ажиллагааны холбогдох бусад зардлыг тухайн аймгаас хариуцдаг. Гэвч энэ онд тус аймагт Улсын өмгөөлөгчөөр томилогдон ажиллаж байгаа өмгөөлөгч байхгүй байна. Улсын өмгөөлөгчийн архивыг аймгийн Засаг даргын архивын нэгжид оруулж, архивыг хүлээн авч , хадгалах бүрэн боломжтой. Шинээр томилогдох Улсын өмгөөлөгчтэй бүх талаар хамтран ажиллах болно. Улсын өмгөөлөгчийг хорих анги руу явах тээврийн хэрэгслээр тухай бүр ханган ажиллахад бэлэн байна.	30%

232		4.4.1.5. Хилийн боомтын аюулгүй байдал, шалган нэвтрүүлэх үйл ажиллагаанд орчин үеийн техник, технологийг нэвтрүүлж, ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулна.	2021 - 2024		2	0277 дугаар анги нь усан хилийн эргүүл хийдэг тул усан хилийн хамгаалалтын техникийг сайжруулах, хил дамнасан гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх үүднээс торон саадыг сайжруулах ажлыг Хууль зүйн сайдтай хамтран зохион байгууллаа. Хууль зүйн сайдад хүсэлт өгсөний дагуу 0277 дугаар ангийн цогцолбор барилгын төсвийг 2023 оны төсөвт тусгуулсан.	70%
233	4.4.2. Кибер аюулгүй байдлын хяналтыг сайжруулж, гэмт халдлагаас урьдчилан сэргийлнэ.	4.4.2. Кибер аюулгүй байдлын хяналтыг сайжруулж, гэмт халдлагаас урьдчилан сэргийлнэ	2021 - 2024		98%	Завхан аймаг дахь Салбар зөвлөлийн 2023 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Терроризмтой тэмцэх ажиллагааг зохицуулах зөвлөлийн даргаар батлуулан ажиллаж байна. /нүүц/	70%
234	4.5.1. Гадаад, харилцаа хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	4.5.1. Гадаад, харилцаа хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ	2021 - 2024		5	Монгол, Оросын Засгийн газар хоорондын комиссын ээлжит 15 дугаар хуралдаанд санал хүргүүлсэн, аймгийн Засаг даргаар ахлуулсан ажлын хэсэг БНСУ-ын Каннын хот руу албан айлчлалыг 05 дугаар сарын 01-05-ны хооронд хийсэн, ОХУ-ын Бүгд Найрамдах Тува улс, Монгол улсын Завхан аймгийн Засаг захиргааны байгууллага хооронд байгуулах хамтын ажиллагааны гэрээ болон ойг хортон шавжнаас хамгаалах, ойн өвчлөл, ойн түймрээс урьдчилан сэргийлэх хамтын ажиллагааны гэрээг хийхээр Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газраас 2023 оны 05 дугаар сарын 12-ны хэг/1104 албан бичгээр санал авч дээд шатны байгууллага болох Гадаад харилцааны ямаар хянуулан зөвшөөрөл авхаар бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна.	70%

235	4.6.1. Орон нутгийн батлан хамгаалах чадавхыг дээшлүүлнэ.	4.6.1.1. Өсвөр үе, залуучуудад цэрэг эх оронч хүмүүжил олгож, оюутан цэрэг сургалтад суралцагчдын тоог нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		1		
236		4.6.1.2. Орон нутгийн хамгаалалтын бэлэн байдлыг бэхжүүлнэ	2021 - 2024		1		
237		4.6.1.3. Цэргийн дайчилгааны төлөвлөлтийг хэрэгжүүлэх, дайчилгааны даалгаварт тодотгол хийнэ	2021 - 2024		1		
238		4.6.1.4. Хил хамгаалах зөвлөлийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		-		
239		4.6.1.5. Батлан хамгаалах салбарын чадавхыг бэхжүүлэхэд шаардлагатай техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангана.	2022 - 2024		1		

5. ТАВ. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

240	5.1.1. Онцлог экосистем бүхий газар нутгийг тусгай хамгаалалтад авна.	5.1.1.1. Шаардлагатай газар нутгийг орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авна	2021 - 2024		27.7%		
241		5.1.1.2. Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгааллын менежментийг сайжруулна	2021 - 2024		12		
242	5.2.1. Амьтны нөөцийг хамгаална.	5.2.1.1. Аймгийн агнуур зохион байгуулалт хийнэ.	2023		1		
243		5.2.1.3. Ховор болон ашиглалтанд өртөмтгий амьтдыг (хойлог, тарвага, хүдэр) үржүүлж, сэлгэн нутагшуулна	2021 - 2024		3		
244		5.2.1.4. Зэрлэг амьтны амьдрах орчныг тэтгэх биотехникийн арга хэмжээ хэрэгжүүлнэ	2021 - 2024		26		
245	5.2.2. Нэн ховор, ховор ургамлын генетикийн нөөцийг хамгаалж,	5.2.2.2. Нэн ховор, ховор, эмийн ашигт ургамлыг тарималшуулна.	2022 - 2024		7		
246	ашиглалтын нөөц бий болгоно.	5.2.2.3. Шинээр зөгийн аж ахуй эрхлэх иргэн, аж ахуйн нэгжид санхүүгийн дэмжлэг үзүүлнэ	2022 - 2023		2		
247	5.2.3. Ойгоор бүрхэгдсэн талбайн хэмжээг	5.2.3.1. Ойжуулалт, ойн нөхөн сэргээлт хийнэ	2021 - 2024		773		

248	нэмэгдүүлнэ.	5.2.3.2. Шилмүүст модны тарьц суулгац үржүүлдэг мод үржүүлгийн газрын тоог нэмэгдүүлнэ	2021 - 2024		6.5		
249	5.2.4. Ойн сангийн төлөв байдлыг сайжруулна.	5.2.4.1. Байгалийн сэргэн ургалтад тусална	2021 - 2024		350		
250		5.2.4.2. Ойн цэвэрлэгээ хийнэ	2021 - 2024		750		
251		5.2.4.3. Ойн арчилгааны огтлолт хийнэ.	2021 - 2024		680		
252		5.2.4.4. Ойн хөнөөлт шавж, хортонтой тэмцэх ажлыг зохион байгуулна	2021 - 2024		14000		
253	5.2.5. Усны нөөцийн бохирдол, хомсдолоос сэргийлнэ.	5.2.5.1. Байгалийн тогтоцод үндэслэн хур борооны усыг хуримтлуулж, хөв цөөрөм байгуулан засварлана	2022 - 2024		5		
254		5.2.5.2. Булаг, шандны эхийг хашиж, хамгаална	2021 - 2024		103		
255		5.2.5.3. Усны сан бүхий газрын онцгой болон энгийн хамгаалалтын бүсийн дэглэмийг мөрдүүлнэ.	2021 - 2024		25		
256	5.2.6. Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн механизмыг хэрэгжүүлэн, нөөцийн зохистой ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулна.	5.2.6.1. Агнуурын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг сайжруулна	2021 - 2024		80		
257		5.2.6.2. Сумын ойн менежментийн төлөвлөгөөг баталж, хэрэгжүүлнэ.	2021 - 2024		6		
258	5.3.1. Эвдэрсэн, доройтсон газрыг нөхөн сэргээнэ.	5.3.1.2. Говийн сумдад цөлжилтийг сааруулах механик хамгаалалт хийнэ	2022 - 2024		90		
259	5.3.2. Байгальд ээлтэй технологи нэвтрүүлж, орчны бохирдлыг бууруулна.	5.3.2.1. Улиастай, Түдэвтэй, Нөмрөг, Тосонцэнгэл, Алдархаан, Тэс сумын уурын зууханд шүүлтүүр суурилүүлна	2021 - 2024		2		
260		5.3.2.2. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан төвлөрсөн хог хаягдлын цэгтэй болно	2022 - 2024		2		
261	5.4.1. Ус, цаг уурын ажиглалтын болон орчны хяналт шинжилгээний сүлжээг өргөжүүлнэ.	5.4.1.1. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж, хур тунадсыг нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ	2021 - 2024		75%		
262		5.4.1.2. Цаг агаарын аюулт үзэгдлийг урьдчилан мэдээлэх, сэрэмжлүүлэх чадавхыг бэхжүүлнэ	2021 - 2024		84%		

263		5.4.1.3. Ус, цаг уурын харуулыг автомат станц болон автомат хэмжигчээр хангана	2021 - 2024		16		
264	5.4.2. Байгаль орчны салбарын хамтын ажиллагааг нэмэгдүүлнэ.	5.4.2.1. Сумдын байгаль хамгаалагчдын ажиллах нөхцөлийг сайжруулан, нэн шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжөөр хангана	2021 - 2024		10		
265		5.4.2.2. "Байгалийн нөөцийн хамтын менежментийн нөхөрлөл"-ийн үйл ажиллагааг дэмжинэ.	2021 - 2024		27		
6. ЗУРГАА. БҮС, ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО							
266	6.1.1. "Шинэ сум" төслийг хэрэгжүүлж, сумын төвийн инженерийн шугам сүлжээг нэмэгдүүлнэ.	6.1.1.1. Улиастай сумын цэвэрлэх байгууламжийг шинэчилнэ.	2022 - 2024		50%		
267		6.1.1.2. Сумдад шат дараатайгаар цэвэрлэх байгууламж барина.	2021 - 2024		1		
268		6.1.1.3. Сумын төвүүдийг стандартад нийцсэн цэвэр-бохир усны шугам сүлжээтэй болгох ажлыг эхлүүлнэ.	2022 - 2024		35		
269		6.1.1.4. Сумын ахуй үйлчилгээ, нийтийн халуун усны барилгыг засварлаж, шинэчилнэ	2021 - 2024		2		
270	6.1.2. Төв суурин газруудын ногоон байгууламжийн талбайг нэмэгдүүлж, соёл амралтын хүрээлэн байгуулна.	6.1.2.1. Цэцэрлэгжүүлэлт, ногоон байгууламжийг өргөжүүлэхэд хувийн хэвшлийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024		142		
271		6.1.2.2. "Өрх бүр хашаандаа мод тарих" аяныг зохион байгуулна	2021 - 2024		1000		
272		6.1.2.3. Төв суурин газрын гудамж талбайн гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлнэ.	2022 - 2024		55		
273	6.1.3. Үерийн эрсдэлээс хамгаалагдсан өрхийн тоог нэмэгдүүлнэ.	6.1.3.1. Үерийн эрсдэлээс хамгаалах далан барих ажлыг үргэлжлүүлнэ.	2022 - 2023		4500		
274	6.1.4. Төв суурин газрын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг үе шаттайгаар боловсруулна.	6.1.4.1. Төв суурин газрын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг үе шаттайгаар боловсруулна	2022 - 2024		8		
275	6.1.5. Хаягжилтын нэгдсэн системийг нэвтрүүлэх ажлыг эхлүүлнэ.	6.1.5.1. Хаягжилтын нэгдсэн системийг нэвтрүүлэх ажлыг эхлүүлнэ	2021 - 2024		21		

276	6.1.6. Өрхийн худалдан авах чадварт нийцсэн хямд өртөг бүхий орон сууцаар хангана.	6.1.6.1. "Түрээсийн орон сууц" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлнэ	2023 - 2024		0,5%		
277		6.1.6.2. "150,000 айлын орон сууц" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлнэ	2022 - 2024		4%		
278		6.1.6.3. Ашиглалтын шаардлага хангахгүй нийтийн зориулалттай орон сууцны барилгуудыг буулган, дахин барилгажуулах ажлыг эхлүүлнэ	2023 - 2024		8		
279	6.1.7. Шаардлага хангасан ундны усны эх үүсвэрээр хангагдсан хүн амын эзлэх хувийг нэмэгдүүлнэ.	6.1.7.1. Улиастай сумын цэвэр усны шугам, сүлжээг шинэчлэх ажлыг эхлүүлнэ	2022 - 2024		3		
280		6.1.7.2. Ус зөөлрүүлэх төхөөрөмж суурилуулна	2021 - 2024		4		
281		6.1.7.3. Ундны усны худгийг ухаалаг төлбөрийн системтэй болгоно	2021 - 2024		14		
282		6.1.7.4. Ундны усны эрэл хайгуул хийж, шаардлага хангасан ундны усны эх үүсвэрээр хангана	2022 - 2024		50		
283		6.1.7.5. Ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүсийг хашиж, хамгаална	2022 - 2024		24		
284	6.1.8. Инженерийн бүрэн хангамжтай орон сууцаар хангагдсан өрхийн эзлэх хувийг нэмэгдүүлнэ.	6.1.8.1. Байгууллага, айл өрхийн нүхэн жорлонг эко жорлонгоор солих ажлыг эхлүүлнэ	2021 - 2024		24		
285	6.1.9. Дахивар бүтээгдэхүүн худалдан авах цэгүүд, боловсруулах цех байгуулна.	6.1.9.1. Сумдыг дахин боловсруулах бүтээгдэхүүнийг бутлах төхөөрөмжтэй /пресслэгч/ болгох ажлыг эхлүүлнэ	2021 - 2024		5		